EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.3.2.
COM(2016) 107 final

2016/0060 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Általános háttér

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 67. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Unió a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit. E cikk (4) bekezdése előírja, hogy az Unió – különösen a polgári ügyekben hozott bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvével – megkönnyíti az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést. Ugyanezen szerződés 81. cikke kifejezetten olyan intézkedéseket említ, amelyek biztosítani kívánják „a bírósági és bíróságon kívüli határozatok tagállamok közötti kölcsönös elismerését és végrehajtását", valamint „a tagállamokban alkalmazandó kollíziós, illetve joghatóságra vonatkozó szabályok összeegyeztethetőségét". Ez alapján már számos jogi aktust fogadtak el, különösen a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK rendeletet, de ezek hatálya nem terjed ki a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira.

A polgári jog terén a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerésére vonatkozó, a Tanács által 2000. november 30-án elfogadott program[1] már előirányozta egy, a joghatóságot, valamint a határozatok elismerését és végrehajtását szabályozó jogszabály elfogadását a „házassági vagyonjogi rendszerek és a nem házastársak különválásának vagyoni következményei" területén. Az Európai Tanács 2004. november 4–5-i ülésén elfogadott hágai program[2], amely elsődleges prioritásként határozta meg a 2000. évi kölcsönös elismerési program végrehajtását, felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy zöld könyvet a „házassági vagyonjogi rendszerekre vonatkozó kollíziós szabályokról, különös tekintettel a joghatóságra és a kölcsönös elismerésre", valamint hangsúlyozta, hogy 2011-ig e téren egy ilyen jogszabályt kell elfogadni.

Az Európai Tanács által 2009. december 11-én elfogadott stockholmi program ugyancsak megemlíti, hogy a kölcsönös elismerést a házassági vagyonjogi rendszerekre és a nem házastársak különválásának vagyoni következményeire is ki kell terjeszteni.

A „2010. évi jelentés az uniós polgárságról – Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok felszámolása" című, 2010. október 27-én elfogadott dokumentumban[3] a Bizottság a nemzetközi párok tulajdonjogait övező bizonytalanságot jelölt meg azon akadályok egyikeként, amelyekkel az uniós polgárok szembesülnek, amikor mindennapi életük során élni kívánnak az EU által a nemzeti határokon túl biztosított jogaikkal. Ezért a Bizottság a fenti jelentésben bejelentette, hogy ennek orvoslása céljából 2011-ben jogalkotási javaslat elfogadásával könnyíti meg a nemzetközi párok (akár házasok, akár bejegyzett élettársak) számára a tájékozódást arról, hogy tulajdonjogaik ügyében mely bíróságok rendelkeznek joghatósággal, és azokra melyik jog alkalmazandó.

2011. március 16-án a Bizottság a következő javaslatokat fogadta el[4]: a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a

[1] HL L 12., 2001.1.15., 1. o.
[2] HL L 53., 2005.3.3., 1. o.
[3] COM(2010) 603.
[4] COM(2011) 126.

határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi rendelet[5], valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi rendelet[6].

A javasolt tanácsi rendelet jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (3) bekezdése volt. A javaslatok a polgári ügyekben folytatott, a „családjogi vonatkozásokra" kiterjedő igazságügyi együttműködésre vonatkoztak. Az említett jogalapnak megfelelően a Tanács egyhangúlag állapítja meg az intézkedéseket, az Európai Parlamenttel való konzultációt követően. Az Európai Parlament 2013. szeptember 10-én nyilvánított véleményt[7].

A Bizottság javaslatait 2014 végéig vitatták a Tanács polgári jogi munkacsoportjában (házassági vagyonjogi rendszerek és a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai). 2014 decemberében a Tanács úgy döntött, hogy gondolkodási időt biztosít azoknak a tagállamoknak, amelyek továbbra is nehézségekkel küzdenek; ez az időszak azonban nem haladhatja meg az egy évet. 2015. december 3-i ülésén a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy nem lehet egyhangúságot elérni a házassági vagyonjogi rendszerekről és a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásairól szóló rendeletjavaslatok elfogadása tekintetében, és ennélfogva az e területen folytatott együttműködés célkitűzései ésszerű időn belül nem érhetők el az Unió egész területén. A Tanács azt is megállapította, hogy több tagállam jelezte, kész méltányos megfontolás tárgyává tenni a megerősített együttműködés lehetőségét az említett javaslatok által szabályozott területeken.

2015 decemberétől 2016 februárjáig 17 tagállam[8] kérést intézett a Bizottsághoz, melyben jelezték, hogy megerősített együttműködést kívánnak létrehozni egymás között a nemzetközi párok vagyonjogi rendszereinek területén, és konkrétan a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása tekintetében, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása tekintetében, és felkérték a Bizottságot, hogy e célból nyújtsa be javaslatát a Tanácsnak.

A nemzetközi párok vagyonjogi rendszerei tekintetében joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása terén való megerősített együttműködés engedélyezéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat, amely a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekre és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira is kiterjed; ez a tanácsi rendeletjavaslat a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira, a párhuzamos tanácsi rendeletjavaslat pedig a házassági vagyonjogi rendszerekre vonatkozik; mindkét javaslatot – amelyek a megerősített együttműködést hajtják végre – Bizottság fogadta el a 17 tagállam (a továbbiakban: a részt vevő tagállamok) részéről hozzá intézett kérésre válaszként. A tanácsi határozatra irányuló javaslat részletes elemzést tartalmaz a nemzetközi párok vagyonjogi rendszerei

---

5 COM(2011) 127.

6 A szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vett részt a javasolt rendelet elfogadásában, az rá nézve nem volt kötelező és nem volt alkalmazandó. A Szerződésekhez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Írország és az Egyesült Királyság nem jelentette be azt, hogy részt kíván venni a javasolt rendelet elfogadásában és alkalmazásában.

7 A7-0253/2013.

8 Svédország, Belgium, Görögország, Horvátország, Szlovénia, Spanyolország, Franciaország, Portugália, Olaszország, Málta, Luxemburg, Németország, a Cseh Köztársaság, Hollandia, Ausztria, Bulgária és Finnország.

tekintetében joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása terén, a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekre és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira is kiterjedő megerősített együttműködés bevezetésének célravezetősége, és az irányadó jogi feltételek tekintetében.

1.2. A javaslat okai és céljai

Egy belső határok nélküli térségben a személyek növekvő mobilitása azzal a következménnyel jár, hogy jelentősen emelkedik a különböző tagállami állampolgárságú személyek alkotta különféle típusú párok száma, akik a saját országuktól eltérő országban élnek vagy több tagállamban szereznek vagyont. Az ASSER-UCL Konzorcium által 2003-ban készített tanulmány[9] feltárta az Unión belül élő nemzetközi párok jelenségének elterjedtségét, valamint azon gyakorlati és jogi nehézségeket, amelyekkel e párok szembesülnek vagyonuk mindennapi kezelése, illetve azoknak a pár különválásából vagy az egyik fél halálából fakadó megosztása során. Noha a párok leggyakrabban házastársak, a párkapcsolat új formái is elterjedtek, mint például a bejegyzett élettársi kapcsolat, amely két személynek egy hatóság előtt hivatalosan bejelentett tartós kapcsolatát jelenti. Az élettársi kapcsolatukat bejegyeztetett párok gyakran tapasztalnak nehézségeket az alkalmazandó szabályokban mutatkozó jelentős eltérések miatt, akár az ilyen együttélések vagyonjogi hatását szabályozó anyagi jogról, akár nemzetközi magánjogról van szó.

A bejegyzett élettársi kapcsolat és a házasság sajátosságai, valamint ezen együttélési formák eltérő jogi következményei miatt a Bizottság két különálló rendeletjavaslatot terjeszt elő: egyiket a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, másikat a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról. Ez a két javaslat a nemzetközi párok vagyonjogi rendszerei tekintetében a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása terén létrehozott, a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekre és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira is kiterjedő megerősített együttműködés végrehajtási intézkedése.

E javaslat fő célja, hogy egy olyan egyértelmű jogi keretet hozzon létre az Európai Unióban, amely magában foglalja a joghatóság és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog meghatározását, valamint megkönnyíti az ilyen ügyekben hozott határozatok és jogi aktusok tagállamok közötti mozgását.

2. A KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYE – HATÁSVIZSGÁLAT

A Bizottság 2011. évi javaslatának kidolgozását a tagállamok, a többi uniós intézmény és a közvélemény körében folytatott széles körű konzultáció előzte meg. A 2003-ban készített tanulmány után a Bizottság 2006. július 17-én „A házassági vagyonjogi rendszerekre vonatkozó kollíziós szabályokról, különös tekintettel a joghatóságra és a kölcsönös elismerésre” címmel zöld könyvet[10] tett közzé, amellyel széles körű konzultációt kezdeményezett e területen. A Bizottság a javaslat előkészítése céljából létrehozta az Európai Unióban a házasságnak és az együttélés egyéb

[9] ASSER-UCL Konzorcium: *Study in comparative law on the rules governing conflicts of jurisdiction and laws on matrimonial property regimes and the implementation for property issues of the separation of unmarried couples in the Member States* (Összehasonlító jogi tanulmány a házassági vagyonjogi rendszerekre és a tagállamokban élő nem házaspárok különválásának vagyonjogi kérdéseire vonatkozó joghatósági összeütközési és kollíziós szabályokról).
Lásd: http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

[10] COM(2006) 400.

formáinak vagyonjogi kihatásaival, valamint az öröklésekkel és a végrendeletekkel foglalkozó szakértői csoportot („PRM/III”). A szakértői csoportot a különböző európai jogi kultúrákat képviselő különféle érintett hivatások soraiból kikerült szakértők alkották, és 2008 és 2010 között ötször ülésezett. A Bizottság 2009. szeptember 28-án nyilvános meghallgatást is tartott mintegy száz résztvevő bevonásával. A véleménycsere megerősítette, hogy az Uniónak e téren egy olyan jogi aktusra van szüksége, amely kiterjed főként a joghatóságra, az alkalmazandó jogra, valamint a határozatok elismerésére és végrehajtására. 2010. március 23-án az előkészítés alatt álló javaslat főbb tartalmának megvitatására hívták össze a nemzeti szakértőket. Végül pedig a Bizottság közös hatásvizsgálatot készített a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásáról szóló rendeletre, illetve a házassági vagyonjogi rendszerekről szóló rendeletre irányuló javaslatokról.

A házassági vagyonjogi rendszerekről, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásairól szóló két új javaslat hasonló megoldásokat tartalmaz, mint a 2011-es javaslatok, figyelembe véve a Tanácsban és az Európai Parlamentben 2015 végéig folytatott vitákat.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogalap

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (3) bekezdése, amely kimondja, hogy a több államra kiterjedő vonatkozású családjogi kérdésekkel kapcsolatos intézkedéseket a Tanács egyhangúlag állapítja meg, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően.

A házassági vagyonjogi rendszerekhez hasonlóan, az egyfelől az élettársak között, másfelől az élettársak és egy harmadik személy között fennálló vagyonjogi jogviszonyok feltétele bejegyzett élettársi kapcsolat előzetes megléte. A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásait az élettársi kapcsolat bejegyzése hozza létre – mint ahogyan a házassági vagyonjogi rendszert maga a házasság –, így az élettársi kapcsolat felbomlásával annak vagyonjogi hatásai is megszűnnek. Az élettársi kapcsolat hatóság előtt történő bejegyzésével az élettársak tartós és jogilag elismert jellegű viszonyt hoznak létre maguk között. Továbbá, azon tagállamok többsége, amelyek joga tartalmaz ilyen élettársi kapcsolatra vonatkozó szabályokat, ezen intézményt a lehető legnagyobb mértékben közelítik a házassághoz.

E javaslatnak az a célja, hogy megállapítsa a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaira alkalmazandó nemzetközi magánjog teljes körű szabályrendszerét. A javaslat tehát a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaival kapcsolatos ügyekre vonatkozó joghatóságot, alkalmazandó jogot, valamint az e területen hozott határozatok elismerését és végrehajtását érinti. A javaslatban szereplő szabályok csak a transznacionális jellegű helyzetekben alkalmazandók. Így tehát teljesül a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdése szerinti „több államra kiterjedő vonatkozás” tekintetében megfogalmazott követelménye. Ez a javaslat kizárólag a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érinti, és nem határozza meg a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményét, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat másik tagállamban való elismerését sem írja elő.

3.2. A szubszidiaritás elve

A javaslat célkitűzései csak a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaira vonatkozó közös szabályok formájában valósíthatók meg. E szabályoknak minden részt vevő tagállamban azonosnak kell lenniük ahhoz, hogy jogbiztonságot és kiszámíthatóságot biztosíthassunk a polgárok számára. A tagállamok egyoldalú fellépése következésképp ellentétes volna ezzel a

célkitűzéssel. A Nemzetközi Személyi Jogállapoti Bizottság 2007. szeptember 5-i bejegyzett élettársi kapcsolatok elismeréséről szóló egyezményén kívül e területen nincs más alkalmazandó nemzetközi egyezmény. Ez az egyezmény azonban csupán a bejegyzett élettársi kapcsolatok elismerését érinti, és nem lépett hatályba. Így nem valószínű, hogy – tekintve az e javaslatban említett problémáknak a hatásvizsgálat és a nyilvános konzultáció által feltárt nagyságrendjét – meghozza a várt megoldásokat. Az uniós polgárok által tapasztalt probléma jellegére és nagyságrendjére figyelemmel a javaslat célkitűzései kizárólag uniós szinten érhetők el.

3.3. Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének, mivel szigorúan a célkitűzések eléréséhez szükséges mértékre korlátozódik. A javaslat nem hangolja össze a tagállamok bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaira vonatkozó anyagi jogát, és nem érinti a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonközösségének megszüntetéséből fakadó tagállami adóügyi kérdéseket sem. Várhatóan a javaslat a polgárokra egyáltalán nem ró pénzügyi vagy igazgatási terhet, az érintett nemzeti hatóságokra pedig csak csekély többletterhet.

3.4. Az alapvető jogokra gyakorolt hatás

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló uniós stratégiának[11] megfelelően a Bizottság ellenőrizte, hogy a javaslat tiszteletben tartja-e a Chartában szereplő jogokat.

A javaslat nem érinti a Chartában előírt, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot (7. cikk), valamint a házasságkötéshez és a családalapításhoz való jogot (9. cikk) az e jogok gyakorlását szabályozó tagállami jogszabályok szerint.

A Charta 17. cikkében előírt tulajdonhoz való jogot megerősíti. A pár teljes vagyonára alkalmazandó jog kiszámíthatósága lehetővé teszi az élettársaknak, hogy hatékonyabban érvényesíthessék tulajdonhoz való jogukat.

A Bizottság azt is ellenőrizte, hogy a javaslat tiszteletben tartja a Charta nemzeti jog szerinti családalapításhoz való jogról szóló 9. cikkét, valamint a megkülönböztetés valamennyi formáját tiltó 21. cikkét.

Végül pedig, a javasolt rendelkezések megkönnyítik az igazságszolgáltatás igénybevételét a polgárok, különösen a bejegyzett élettársi kapcsolatban élők számára. A javaslat elősegíti a Charta 47. cikkének végrehajtását, amely garantálja a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot. A javaslat objektív kritériumokat ír elő a joghatósággal rendelkező bíróság meghatározására, amivel segít kiküszöbölni azt, hogy a legaktívabb fél gyorsan párhuzamos eljárásokat és jogorvoslatot vegyen igénybe.

3.5. A jogi aktus típusának megválasztása

A jogbiztonság és a kiszámíthatóság egyértelmű és egységes szabályokat követel, amelynek legmegfelelőbb formája a rendelet. A joghatóságra, az alkalmazandó jogra, valamint a határozatok mozgására vonatkozóan javasolt szabályok részletesek és pontosak, továbbá nem követelik meg a nemzeti jogba való átültetést. A jogbiztonság és a jogi kiszámíthatóság célkitűzését veszélyeztetné, ha a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznének a szabályok végrehajtását illetően.

[11] A Bizottság közleménye COM (2010) 573, 2010.10.19.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZAT, EGYSZERŰSÍTÉS, ÉS ÖSSZHANG AZ UNIÓ TÖBBI SZAKPOLITIKÁJÁVAL

4.1. Költségvetési hatások

A javaslatnak nem lesz hatása az Unió költségvetésére.

4.2. Egyszerűsítés

A joghatósági szabályok összehangolása jelentősen egyszerűsíteni fogja az eljárásokat, mivel közösen osztott szabályok alapján lehetővé teszi a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyben eljáró, joghatósággal rendelkező bíróság meghatározását. A bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy az élettársak egyikének halálát követő hagyatéki eljárás ügyében eljáró bíróságok joghatóságának – az Unió hatályos jogi aktusainak alkalmazásával – az e keresetekkel kapcsolatos bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira történő kiterjesztése lehetővé teszi a polgárok számára, hogy helyzetük valamennyi vonatkozásával kapcsolatban ugyanazon bíróság járjon el.

A kollíziós szabályok harmonizálása azáltal egyszerűsíti majd jelentősen az eljárásokat, hogy a tagállamok meglévő nemzeti kollíziós szabályai helyébe lépő egységes szabályok alapján határozza meg az alkalmazandó jogot.

Végül pedig a bírósági határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatban javasolt szabályok megkönnyítik a polgárok mozgását a különböző tagállamok között.

4.3. A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja

E javaslat része a fent említett, az uniós polgárságról szóló 2010. évi jelentésben bejelentett azon bizottsági kezdeményezésnek, hogy el kívánja hárítani azokat az akadályokat, amelyekkel az uniós polgárok szembesülnek, amikor mindennapi életük során élni kívánnak az EU által biztosított jogaikkal.

5. A CIKKEKRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK

5.1. I. fejezet: Hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásainak fogalmát önállóan kell értelmezni, és annak magában kell foglalni az élettársak vagyonának napi szintű kezelésével kapcsolatos vonatkozásokat, valamint a pár különválásából vagy az egyik élettárs halálából fakadóan a vagyonjogi rendszer megszüntetésével kapcsolatos vonatkozásokat.

Mivel a jövőbeni jogi aktus által érintett területek meghatározásáról van szó, tanácsosnak tűnik kimerítő listát összeállítani a rendeletből kizárt tárgykörökről. Így tehát az Unió meglévő rendeletei által már tárgyalt tárgykörökre, mint például az élettársak közötti tartási kötelezettségekre[12], valamint az öröklési jogból eredő kérdésekre[13] nem terjed ki e rendelet hatálya.

A rendelet nem érinti a bejegyzett élettársi kapcsolat nemzeti jog szerinti fennállását, illetve érvényességét, vagy az egyik tagállamban bejegyzett élettársi kapcsolatnak egy másik tagállamban

[12] A 4/2009/EK rendelet (HL L 7., 2009.1.10., 1. o.) rendelkezései szerint.
[13] A 650/2012/EK rendelet (HL L 201., 2012.7.27., 107. o.) rendelkezései szerint.

történő elismerését. Szintén nem érinti a szociális biztonsággal kapcsolatos ügyeket vagy a nyugdíjjogosultságokat a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése esetén.

A rendelet nem vonatkozik a vagyontárgyra vonatkozó dologi jogok jellegére, a vagyon és a jogok besorolására, valamint az ilyen jogok jogosultját megillető előjogok meghatározására.

A ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzési kötelezettségek, illetve a bejegyzéshez vagy annak elmulasztásához fűződő joghatások sem tartoznak a rendelet hatálya alá.

3. cikk

A következetesség érdekében, valamint értelmezésük és egységes alkalmazásuk megkönnyítése érdekében az e rendeletben használt egyes fogalommeghatározások megegyeznek az Unió egyéb hatályos jogi aktusaiban szereplő fogalommeghatározásokkal.

A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásait – amelyek e rendelet egyedüli tárgyát képezik – olyan külön fogalomban határozzuk meg, amely azokat az élettársak között, illetve az élettársak és harmadik felek között fennálló, élettársi kapcsolatuk bejegyzésével intézményesített vagyonjogi viszonyokra korlátozza.

A „bíróság” javasolt fogalma magában foglalja azokat a hatóságokat vagy jogi szakmákat (például a közjegyzőket), amelyek igazságszolgáltatási feladatokat látnak el vagy bírósági felhatalmazás alapján járnak el, így határozataik a bírósági határozatokkal esnek egy tekintet alá a meghozataluk helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való elismerésüket és végrehajtásukat illetően.

5.2. II. fejezet: Joghatóság

A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaival kapcsolatos bírósági eljárások gyakran e közösségeknek az élettársi kapcsolat befejeződéséből, az egyik élettárs halálából vagy az élettársak különválásából vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontásából vagy érvénytelenítéséből fakadó megszüntetésével állnak kapcsolatban.

E rendeletnek az a célja, hogy lehetővé tegye a polgárok számára, hogy egyazon tagállam bíróságai járjanak el az ügyükhöz kapcsolódó összefüggő eljárásokban. Ennek érdekében a rendelet célja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásainak ügyével megkeresett bíróságok joghatóságának meghatározására vonatkozó szabályokat összehangolja az egyéb uniós jogi aktusokba foglalt, hatályos szabályokkal, és különösen arra irányul, hogy a vagyonjogi rendszerrel kapcsolatos joghatóságot abba a tagállamba összpontosítsa, amelynek a bíróságai eljárnak az élettárs utáni öröklés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása, illetve érvénytelenítése ügyében.

4. cikk

Ennek biztosítása érdekében az egyik élettárs halála esetén az illetékes bíróság járhat el az elhunyt élettárs öröklésének, valamint bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonközösségének megszüntetésének ügyében is, e cikk pedig előírja, hogy a 650/2012/EU rendeletben megállapított szabályok szerint az öröklés ügyében hatáskörrel rendelkező bíróságnak arra is hatáskörrel kell rendelkezni, hogy döntést hozzon az örökléshez kapcsolódó bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerének megszüntetéséről.

5. cikk

Hasonlóképpen, a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontásával vagy érvénytelenítésével foglalkozó tagállami bíróság járjon el – az élettársak hozzájárulása esetén – a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése következményeként a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonközösségének megszüntetése érdekében is.

6. cikk és 7. cikk

A 6. cikk arra az esetre vonatkozó joghatósági szabályokat is előír, amikor a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerével kapcsolatos kérdések nem állnak összefüggésben az öröklés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése tárgyában folytatott eljárással (például, amennyiben a élettársak meg kívánják változtatni a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi rendszerét). A kapcsoló elvek rangsor szerinti felsorolása határozza meg azt a tagállamot, amelynek bíróságai joghatósággal rendelkeznek a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tárgyában zajló eljárások lefolytatására.

A javasolt kritériumok az élettársak közös szokásos tartózkodási helye, utolsó közös szokásos tartózkodási helye, amennyiben az élettársak egyike még mindig ott tartózkodik, illetve az alperes szokásos tartózkodási helye; ezek a széles körben alkalmazott kritériumok gyakran egybeesnek az élettársak vagyonának helyével. Egy másik kritérium az élettársak közös állampolgársága, az utolsó kritérium pedig az a tagállam, ahol a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

Ilyen esetekben – annak érdekében, hogy erősítse az élettársak döntési szabadságát és választásuk kiszámíthatóságát – a 7. cikk lehetővé teszi továbbá az élettársak megállapodását arról, hogy annak a tagállamnak a bíróságai járjanak el a vagyonjogi rendszerük ügyében, amelynek a jogát alkalmazni kell a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira vagy ahol a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

9. cikk

A joghatósággal rendelkező tagállam bírósága kivételesen megállapítja saját joghatóságának hiányát, ha tagállamának nemzeti joga nem ismeri el a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményét. Annak érdekében, hogy az élettársak ilyen esetekben is éljenek az igazságszolgáltatáshoz való joggal, az élettársak megállapodhatnak arról, hogy annak a tagállamnak a bíróságai hozzanak döntést az eljárásban, amelynek a jogát alkalmazni kell a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira vagy ahol a bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítették. Ellenkező esetben a 5. cikkben megállapított kritériumok határozzák meg, hogy mely tagállam bíróságainak kell határozatot hozniuk az ügyben.

Ezenkívül a joghatósággal rendelkező tagállami bíróság semmi esetre sem állapíthatja meg az ilyen joghatóság hiányát, ha az élettársak bejegyzett élettársi kapcsolatukat felbontatták vagy érvényteleníttették, és ez a felbontás vagy érvénytelenítés a bíróság tagállamában elismerhető.

10. cikk

Ha az előző cikkek alkalmazásában egyetlen tagállam sem rendelkezik joghatósággal, e cikk biztosítja az élettársak és érdekelt harmadik felek igazságszolgáltatáshoz való jogát annak a tagállamnak a bíróságai előtt, ahol az egyik vagy mindkét élettárs ingatlannal rendelkezik. Az említett esetekben a bíróságok kizárólag a tagállamban található ingatlan tekintetében hoznak határozatot.

5.3. III. fejezet: Alkalmazandó jog

20. cikk

A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekre alkalmazandó jog lehet egy tagállam joga vagy egy harmadik ország joga.

21. cikk

A rendelet választása az egységes rendszerre esett: az élettársak vagyontárgyainak összességére nézve, annak jellegétől (ingó vagy ingatlan) és fellelhetőségi helyétől függetlenül egyetlen jog, nevezetesen a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jog irányadó.

Az ingatlanok sajátos helyet foglalnak el a párok vagyonában. Az ingatlanokkal kapcsolatban egyik lehetőség az lett volna, hogy azokra az elhelyezkedésük szerinti állam jogát (lex situs) kellene alkalmazni, ami lehetővé tenné a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jog „feldarabolását". Úgy tűnik azonban, hogy e lehetőség nehézségeket okozna, különösen a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonközösségének megszüntetésekor, mivel az a bejegyzett élettársi kapcsolat egységes vagyonának nem kívánt szétdarabolódását okozná (noha a tartozások egységesek maradnának), és különböző jogokat kellene alkalmazni a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerét alkotó különböző vagyontárgyakra. Továbbá, a rendelet előírja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonára alkalmazandó jog – függetlenül attól, hogy azt a élettársak választják-e meg, vagy jogválasztás hiányában egyéb rendelkezések alapján határozzák meg – az élettársak ingó és ingatlan vagyontárgyainak összességére alkalmazandó, függetlenül attól, hogy azok hol találhatók.

22. cikk

A konzultációk során széleskörű egyetértés született annak elismeréséről, hogy némi szabadságot kell hagyni a házastársak számára a házassági vagyonjogi rendszerükre alkalmazandó jog megválasztását illetően annak érdekében, hogy megkönnyítsék a házastársaknak vagyonuk kezelését. A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jog megválasztási lehetőségét azonos módon kell alkalmazni a bejegyzett élettársakra. Ezt a jogválasztási lehetőségét korlátozni kell annak megakadályozása érdekében, hogy olyan jogot válasszanak, amely kevéssé kapcsolódik a pár valós helyzetéhez, és annak alakulásához. E jogválasztást a szokásos tartózkodási hely szerinti jog vagy az élettársak, illetve a leendő élettársak egyikének lakóhelye vagy állampolgársága, vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásának állama szerinti jog megválasztására kell szűkíteni.

Amellett, hogy e cikk elismeri az élettársak azon lehetőségét, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásakor megválaszthatják az alkalmazandó jogot, azt is lehetővé teszi, hogy e választásukat később is megtehessék. Hasonlóképpen, azon élettársak, akik bejegyzett élettársi kapcsolatok létrehozása alkalmával megválasztották az alkalmazandó jogot, a későbbiekben dönthetnek úgy, hogy e jogot megváltoztatják és másikat választanak. Ha az élettársak úgy döntenek, hogy megváltoztatják a vagyonjogi rendszerükre alkalmazandó jogot, kizárólag azon jogok közül választhatnak, amelyeket bejegyzett élettársi kapcsolatuk létrehozásakor választhattak volna.

Az alkalmazandó jog megváltoztatására csak akkor van lehetőség, ha ezt a házastársak kérik. A jogbizonytalanság elkerülése érdekében a rendelet rendelkezései nem írják elő az alkalmazandó jog automatikus megváltozását az élettársak ezzel kapcsolatban kifejezett hozzájárulása vagy az élettársak tájékoztatása nélkül.

Továbbá, ahhoz, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jog megváltozása ne okozzon nem kívánt hatásokat az élettársak számára, e változás csak a jövőre nézve gyakorolhat hatást, kivéve, ha az élettársak úgy döntenek, hogy e változtatást visszamenőleges hatállyal kérik.

A javaslat biztosítja a harmadik felek jogainak védelmét abban az esetben, ha a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog esetleges módosítása kihatással lenne érdekeikre; a rendelet előírja, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira vonatkozó jog visszamenőleges megváltozásának hatásai nem érinthetik hátrányosan a harmadik felek jogait.

23–25. cikk

E rendelkezések előírják az alkalmazandó jog megválasztásakor, valamint a vagyonjogi rendszer élettársi vagyonjogi megállapodással történő elfogadásakor az élettársak által követendő szabályokat.

26. cikk

Ha az élettársak nem választják meg a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jogot, fontos, hogy a részt vevő tagállamok közös szabályokkal rendelkezzenek annak meghatározására, hogy melyik jogot kell alkalmazni az élettársak jogválasztása hiányában. Az alkalmazandó jog azon tagállam joga lesz, amelyben a bejegyzett élettársi kapcsolatot létrehozták. Azonban az egyik élettárs kivételesen kérheti a bíróságot, hogy annak az államnak a joga legyen az alkalmazandó jog, ahol az élettársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye volt.

27. cikk és 28. cikk

A rendelet felsorol egyes olyan ügyeket, amelyekre nézve a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog az irányadó. Ilyen ügyek többek között a vagyonközösség megszüntetése, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak hatásai az élettársak és harmadik felek kapcsolatára. A harmadik felek jogainak védelme érdekében a rendelet azonban előírja, hogy az élettársak egyike harmadik féllel szemben nem érvényesítheti a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogot, kivéve ha a harmadik fél tudott, vagy tudnia kellett a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogról. A rendelet meghatározza azokat az eseteket, amikor úgy tekintendő, hogy a harmadik fél tudott vagy tudnia kellett az alkalmazandó jogról, amely a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait szabályozza.

29. cikk

A családi otthon védelmére vonatkozó nemzeti szabályok figyelembe vétele érdekében, e rendelkezés lehetővé teszi, hogy egy tagállam eltekintsen a külföldi jog alkalmazásától, és a saját jogát alkalmazza. Így, a családi otthon védelmének biztosítása érdekében az a tagállam, amelynek területén e családi otthon található, saját szabályait alkalmazhatja a családi otthon védelmére. Kivételes esetben e tagállam elsődlegesen saját jogát alkalmazhatja a területén élő bármely személyre a szokásosan alkalmazandó jog vagy a másik tagállamban e személy által között élettársi vagyonjogi megállapodásra alkalmazandó jog rendelkezéseivel szemben.

5.4. IV. fejezet: Elismerés, végrehajthatóság és végrehajtás

A javaslat előírja a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos határozatok, közokiratok és perbeli egyezségek szabad mozgását. Így kölcsönös elismerést valósít meg a tagállamok Unión belüli integrációjából fakadó kölcsönös egymásba vetett bizalom alapján.

E szabad mozgás a másik tagállamból származó ítéletek, közokiratok és perbeli egyezségek elismerésére és végrehajtására vonatkozó egységes eljárás formájában testesül meg. Ezen eljárás a különböző tagállamokban jelenleg alkalmazott nemzeti eljárások helyébe lép. Az el nem ismerés vagy a végrehajtás megtagadásának indokait ugyancsak összehangolják uniós szinten, és azokat a szükséges minimumra csökkentették. Ezen indokok a nemzeti szinten jelenleg alkalmazott különféle és sokszor tágabban értelmezett indokok helyébe lépnek.

Határozatok

Az ítéletek elismerésével és végrehajtásával kapcsolatban javasolt szabályok megegyeznek az öröklésről szóló 650/2012/EU rendeletbe foglalt szabályokkal. Így tehát tartalmazzák az említett rendeletben megállapított végrehajtóvá nyilvánítási (exequatur) eljárásra történő utalást. Ez azt jelenti, hogy valamely tagállam valamennyi határozatát külön eljárás nélkül a többi tagállamban is elismerik, valamint hogy a határozatok másik tagállamban történő végrehajtása érdekében a kérelmezőnek egységes eljárást kell kezdeményeznie a végrehajtás helye szerinti tagállamban, amely lehetővé teszi számára a végrehajthatóság megállapítását. Az eljárás egyoldalú és első fázisban a dokumentumok ellenőrzésére korlátozódik. A bíróság csak egy későbbi szakaszban, az alperes kifogása esetén végzi el a lehetséges megtagadási okok vizsgálatát. Ez biztosítja az alperesek jogainak megfelelő védelmét.

E szabályok a jelenlegi helyzethez képest fontos előrelépést jelentenek e területen. Az ítéletek elismerésére és végrehajtására ma a tagállamok nemzeti joga vagy az egyes tagállamok között kötött bilaterális megállapodások irányadók. A követendő eljárások tehát az érintett tagállamoktól függően különfélék lehetnek, és ez a végrehajthatóság megállapításához előírt iratokra, valamint a külföldi határozatok elutasításának okaira is igaz.

Ahogyan az fentebb részletesebben szerepel, e rendelet a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásainak tárgyában hozott első intézkedés, és a családjogot érinti (lásd a 3.1. pontot). Tekintettel ennek sajátos helyzetére, az ítéletek szabad mozgására a végrehajthatóvá nyilvánítási (exequatur) eljárást kell alkalmazni. Mindazonáltal – más területekhez hasonlóan – az e rendeletben foglalt szabályok alkalmazásának, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásai területén folytatott igazságügyi együttműködés fejlődésének értékelését követően későbbi szakaszban mérlegelni lehetne a közbenső eljárások (exequatur) eltörlését.

A bíróság e rendelet 2. cikkében szereplő fogalom-meghatározásának megfelelően, hatáskör-átruházás alapján eljáró hatóságok által kiállított aktusok a bírósági határozatokkal esnek egy tekintet alá, így vonatkoznak rájuk az e fejezetben előírt elismerési és végrehajtási rendelkezések.

Közokiratok

A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos közokiratok gyakorlati fontossága tekintetében, valamint e rendelet és az Unió e területén hozott egyéb jogi aktusai közötti összhang biztosítása céljából, a közokiratok szabad mozgásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek biztosítania kell azok elismerését.

A közokiratok elfogadása azt jelenti, hogy az okirat tartalma és az abban foglalt tények tekintetében ezek a közokiratok ugyanolyan bizonyító erővel rendelkeznek, és ugyanúgy vonatkozik rájuk az érvényesség vélelme, valamint a végrehajthatóság, mint származási országukban.

2016/0060 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi hatásaival kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[14],

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[15],

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Európai Unió célul tűzte ki, hogy fenntartja és továbbfejleszti a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása. E térség fokozatos kialakítása érdekében az Unió intézkedéseket fogad el a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozóan, különösen, ha ez a belső piac megfelelő működéséhez szükséges.

(2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban az ilyen intézkedések magukban foglalhatnak többek között a tagállamokban alkalmazandó kollíziós szabályok, illetve joghatósági összeütközésekre vonatkozó szabályok összeegyeztethetőségének biztosítására irányuló intézkedéseket.

(3) Az Európai Tanács 1999. október 15-én és 16-án Tamperében tartott ülésén – a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokköveként – jóváhagyta az igazságügyi hatóságok ítéletei és egyéb határozatai kölcsönös elismerésének elvét, továbbá felkérte a Tanácsot és a Bizottságot, hogy fogadjanak el intézkedési programot ennek az elvnek a végrehajtására.

---

14 HL C […], […], […] o.
15 HL C […], […], […] o.

(4) A Bizottság és a Tanács 2000. november 30-án elfogadta a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének érvényesítésére irányuló közös intézkedési programot[16]. A program a kollíziós szabályok harmonizációjához kapcsolódó olyan intézkedéseket határoz meg, amelyek elősegítik a határozatok kölcsönös elismerését, és előírja egy, a házassági vagyonjogi rendszerekre és a nem házastársak különválásának vagyonjogi következményeire vonatkozó eszköz kidolgozását.

(5) Az Európai Tanács a 2004. november 4-én és 5-én Brüsszelben tartott ülésén új programot fogadott el „Hágai program: a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban”[17] címmel. E programban a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő zöld könyvet a házassági vagyonjogi rendszerekre vonatkozó kollíziós szabályokról, különös tekintettel a joghatóságra és a kölcsönös elismerésre. E program hangsúlyozta továbbá, hogy jogi eszközt kell elfogadni e téren.

(6) A Bizottság 2006. július 17-én elfogadta a zöld könyvet a házassági vagyonjogi rendszerekre vonatkozó kollíziós szabályokról, különös tekintettel a joghatóságra és a kölcsönös elismerésre[18]. E zöld könyvvel széles körű konzultációt kezdett mindazon nehézségekről, amelyekkel a párok európai összefüggésben, vagyonközösségük megszüntetésekor szembetalálják magukat, valamint a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről. A zöld könyv a házasságtól eltérő együttélési formát kialakított – többek között az élettársi kapcsolatukat bejegyeztetett – párok esetében felmerülő nemzetközi magánjogi kérdések összességével, valamint az őket érintő konkrét kérdésekkel is foglalkozott.

(7) Az Európai Tanács a 2009. december 10-én és 11-én Brüsszelben tartott ülésén új többéves programot fogadott el „A stockholmi program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa”[19] címmel. Ebben a programban az Európai Tanács úgy vélte, hogy a kölcsönös elismerést – a tagállamok jogrendszereit, közrendjét (*ordre public*) és az e területen fennálló nemzeti hagyományait tiszteletben tartva – ki kell terjeszteni a még nem szabályozott, de a mindennapi élet szempontjából létfontosságú területekre, így a párok különválásának vagyonjogi következményeire.

(8) A „2010. évi jelentés az uniós polgárságról – Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok felszámolása” című, 2010. október 27-én elfogadott dokumentumban[20] a Bizottság bejelentette, hogy olyan jogalkotási aktusra irányuló javaslatot kíván elfogadni, amely megszünteti a személyek szabad mozgását nehezítő akadályokat, és főleg a párok által vagyonuk kezelése vagy annak megosztása során tapasztalt nehézségeket.

(9) 2011. március 16-án a Bizottság a következő javaslatokat fogadta el: a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi rendelet[21], valamint a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi rendelet[22].

---

16 HL C 12., 2001.1.15., 1. o.
17 HL C 53., 2005.3.3., 1. o.
18 COM(2006) 400.
19 HL C 115., 2010.5.4., 1. o.
20 COM(2010) 603.
21 COM(2011) 126.
22 COM(2011) 127.

(10) 2015. december 3-i ülésén a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy nem lehet egyhangúságot elérni a házassági vagyonjogi rendszerekről és a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásairól szóló rendeletjavaslatok elfogadása tekintetében, és ennélfogva az e területen folytatott együttműködés célkitűzései ésszerű időn belül nem érhetők el az Unió egész területén.

(11) 2015 decemberétől 2016 februárjáig Svédország, Belgium, Görögország, Horvátország, Szlovénia, Spanyolország, Franciaország, Portugália, Olaszország, Málta, Luxemburg, Németország, a Cseh Köztársaság, Hollandia, Ausztria, Bulgária és Finnország kérést intézett a Bizottsághoz, melyben jelezték, hogy megerősített együttműködést kívánnak létrehozni egymás között a nemzetközi párok vagyonjogi rendszereinek területén, és konkrétan a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása tekintetében, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása tekintetében, és felkérték a Bizottságot, hogy e célból nyújtsa be javaslatát a Tanácsnak.

(12) A Tanács […]-án/-én elfogadta a […] határozatot a nemzetközi párok vagyonjogi rendszerei tekintetében a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása terén, a házassági vagyonjogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekre és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira is kiterjedő megerősített együttműködés engedélyezéséről.

(13) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 328. cikkének (1) bekezdése szerint a megerősített együttműködés annak létrehozásakor valamennyi tagállam számára nyitva áll, feltéve, hogy azok megfelelnek az együttműködésre felhatalmazó határozatban megállapított részvételi feltételeknek. Az együttműködés bármely későbbi időpontban is nyitva áll mindazon tagállamok számára, amelyek e feltételek mellett az annak keretében már elfogadott jogi aktusoknak is megfelelnek. A Bizottságnak és a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy lehetőség szerint minél több tagállam részvételét elősegítsék. E rendelet a Szerződéseknek megfelelően csak a részt vevő tagállamokban kötelező teljes egészében és alkalmazandó közvetlenül.

(14) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkével összhangban e rendelet alkalmazandó a határokon átnyúló vonatkozású, bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival összefüggésben.

(15) Ahhoz, hogy a nem házaspárok számára vagyonuk tekintetében jogbiztonságot teremtsünk, valamint bizonyos mértékű kiszámíthatóságot biztosítsunk, a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó szabályok összességét helyénvaló egyetlen jogi aktusba belefoglalni.

(16) A tagállamok joga eltérő tartalmat társít a házasságon kívüli együttélési formákhoz, és meg kell különböztetni egyrészt azon párokat, akik élettársi kapcsolatukat hatóság előtti bejegyzéssel intézményesítették, másrészt azon párokat, akik pusztán együtt élnek. Noha egyes tagállamok szabályozzák az utóbbiakat, azokat külön kell választani a bejegyzett élettársi kapcsolatokétól, amelyek hivatalos formája lehetővé teszi sajátosságuk figyelembe vételét, és az azokra alkalmazandó szabályok uniós jogi aktusban történő meghatározását. A belső piac hatékony működésének elősegítése érdekében fontos felszámolni az élettársi kapcsolatukat bejegyeztetett személyek szabad mozgását nehezítő akadályokat, és különösen az e párok által vagyonuk kezelése vagy megosztása esetén tapasztalt nehézségeket. Az említett célkitűzések megvalósítása érdekében ennek a rendeletnek egybe kell gyűjtenie a joghatósággal, az alkalmazandó joggal, a határozatok, a közokiratok és a

perbeli egyezségek elismerésével – vagy adott esetben elfogadásával –, végrehajthatóságával és végrehajtásával kapcsolatos rendelkezéseket.

(17) Ez a rendelet a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik. A „bejegyzett élettársi kapcsolat" fogalmát csak a rendelethez szükséges mértékben határozza meg. E fogalom pontos tartalmát a tagállamok nemzeti jogának kell meghatároznia. E rendelet egyetlen rendelkezése sem kötelezheti azokat a tagállamokat, amelyeknek joga nem ismeri a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményét, hogy nemzeti jogukban előírják azt.

(18) E rendelet hatályának ki kell terjednie a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos valamennyi olyan polgári jogi kérdésre, amely ezen élettársak vagyonának mindennapi kezelését, valamint annak – a pár különválásából vagy az élettársak egyikének halálából fakadó – megosztását érinti.

(19) E rendelet nem alkalmazható a polgári jognak a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaitól eltérő területeire. Az egyértelműség érdekében a rendelet hatálya alól kifejezetten ki kell zárni néhány olyan kérdést, amely a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatosnak tekinthető.

(20) Ennek megfelelően e rendelet nem alkalmazható az élettársak általában vett jogképességét érintő kérdésekre; ez a hatály alóli kizárás azonban nem terjedhet ki az egyik vagy mindkét élettárs vagyonnal kapcsolatos – egymás közötti, illetve harmadik személyekkel szembeni – konkrét hatásköreire és jogaira, mivel ezek a hatáskörök és jogok a rendelet hatálya alá kell, hogy tartozzanak.

(21) A rendelet nem alkalmazható egyéb olyan előkérdésekre, mint a bejegyzett élettársi kapcsolatok létezése, érvényessége vagy elismerése, amelyekre nézve a tagállamok nemzeti joga irányadó, ideértve a nemzetközi magánjogi szabályaikat is.

(22) Mivel az élettársak között fennálló tartási kötelezettségeket a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet[23] szabályozza, azokat ki kell zárni e rendelet hatálya alól; hasonlóképpen ki kell zárni az élettárs halála esetén bekövetkező öröklést érintő kérdéseket, amelyeket az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[24] szabályozza.

(23) A tagállamokban hatályos, sajátos rendszereket figyelembe véve ki kell zárni e rendelet hatálya alól a bejegyzett élettársi kapcsolat időtartama alatt megszerzett és a bejegyzett élettársi kapcsolat időtartama alatt nyugdíjjövedelmet nem keletkeztetett öregséginyugdíj-jogosultság vagy rokkantságinyugdíj-jogosultság élettársak közötti átruházására vagy kiigazítására vonatkozó, bármilyen jellegű jogosultságot érintő kérdéseket. Mindazonáltal ilyen kivételt csak szigorú értelmezés alapján lehet tenni. Ezért különösen a nyugdíjvagyon osztályozásával, a bejegyzett élettársi kapcsolat ideje alatt az egyik élettárs részére már kifizetett összegekkel, valamint a közös nyugdíjvagyon esetén megítélhető lehetséges összegekkel kapcsolatos kérdések tekintetében ez a rendelet az irányadó.

---

[23] HL L 7., 2009.1.10., 1. o.

[24] HL L 201., 2012.7.27., 107. o.

(24) A rendeletnek lehetővé kell tennie a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogban előírtak szerinti, ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos, a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaiból eredő jogok létrehozását vagy átszállását. Nem érintheti azonban a néhány tagállam nemzeti jogában korlátozott számban (*„numerus clausus”*) létező dologi jogokat. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy elismerjék az adott tagállamban található tulajdonhoz kapcsolódó dologi jogokat, ha a szóban forgó dologi jog nem ismert a jogukban.

(25) Annak érdekében azonban, hogy az élettársak valamely más tagállamban élhessenek a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai révén keletkezett vagy rájuk átszállt jogokkal, e rendeletnek elő kell írnia, hogy az ismeretlen dologi jogot a másik tagállam jogában létező, az eredetihez legközelebb álló dologi jognak kell megfeleltetni. Az ilyen megfeleltetés keretében figyelembe kell venni az adott dologi jog célját, valamint az ahhoz fűződő joghatást. Az eredetihez legközelebb álló nemzeti dologi jog megállapítása céljából a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazott jog szerinti állam hatóságaihoz vagy illetékes személyeihez lehet fordulni az adott jog jellegével és joghatásával kapcsolatos további információkért. Ebből a célból a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén meglévő hálózatokat, valamint a külföldi jog megértését elősegítő, egyéb rendelkezésre álló eszközöket lehet igénybe venni.

(26) Az ismeretlen dologi jogok e rendeletben kifejezetten előírt megfeleltetése nem zárhatja ki az e rendelet alkalmazásával összefüggésben végzett megfeleltetés egyéb formáit.

(27) E rendelet hatálya nem terjedhet ki az ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos jogok nyilvántartásba vételére vonatkozó követelményekre. Ezért a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogának (ingatlan esetén a *lex rei sitae*-nek) kell meghatároznia, hogy milyen jogi feltételekkel és hogyan kell elvégezni a nyilvántartásba vételt, és mely hatóságok – földhivatalok vagy közjegyzők – feleljenek annak ellenőrzéséért, hogy minden követelmény teljesül-e, és hogy a benyújtott vagy összeállított dokumentáció elegendő-e, illetve hogy tartalmazza-e a szükséges adatokat. A hatóságok különösen azt ellenőrizhetik, hogy az élettársnak a nyilvántartásba vételhez bemutatott okiratban feltüntetett vagyontárgyhoz való joga be van-e jegyezve a nyilvántartásba, vagy más módon igazolt-e a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogával összhangban. Az okiratok párhuzamos kiállításának elkerülése érdekében a nyilvántartó hatóságoknak el kell fogadniuk a más tagállamok illetékes hatóságai által kiállított azon okiratokat, amelyek mozgásáról e rendelet rendelkezik. Ez nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy a nyilvántartásban közreműködő hatóságok a nyilvántartásba vételt kérelmező személytől olyan kiegészítő információk rendelkezésre bocsátását vagy olyan további okiratok bemutatását kérjék, amelyeket a nyilvántartás helye szerinti tagállam joga előír, például adófizetéssel kapcsolatos információkat vagy okiratokat. Az illetékes hatóság tájékoztathatja a nyilvántartásba vételt kérelmező személyt arról, hogy a hiányzó információ vagy okirat hogyan nyújtható be.

(28) Valamely jog nyilvántartásba vételének joghatásai szintén nem tartoznak e rendelet hatálya alá. Ezért a nyilvántartás helye szerinti tagállam jogának kell meghatároznia azt, hogy például a nyilvántartásba vétel deklaratív vagy konstitutív hatályú-e. Így például, ha a nyilvántartás szerinti tagállam joga szerint a nyilvántartás *erga omnes* joghatásának biztosítása vagy a jogügyletek védelme érdekében az ingatlanon történő jogszerzéshez nyilvántartásba vétel szükséges, akkor az ilyen jogszerzés időpontjára annak a tagállamnak a joga kell, hogy irányadó legyen.

(29) E rendeletnek tiszteletben kell tartania a tagállamokban a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyek rendezésére alkalmazott eltérő rendszereket.

E rendelet alkalmazásában a „bíróság” fogalmát ennélfogva tágan kell értelmezni, hogy abba ne csak a szó szoros értelmében vett, igazságszolgáltatási feladatokat ellátó bíróságok tartozzanak bele, hanem például egyes tagállamokban azok a közjegyzők is, akik a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos bizonyos ügyekben a bírósághoz hasonlóan igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, továbbá azok a közjegyzők és jogi szakemberek, akik egyes tagállamokban a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben bíróság felhatalmazásával igazságszolgáltatási feladatokat látnak el. Az e rendeletben meghatározott valamennyi bíróság a rendeletben foglalt joghatósági szabályok hatálya alá tartozik. Ezzel szemben a „bíróság” fogalmába nem tartoznak bele a tagállamoknak a nemzeti jog szerint a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben való eljárásra feljogosított nem igazságügyi hatóságai, például a közjegyzők a tagállamok többségében, ahol általában nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat.

(30) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy mindazon közjegyzők, akik a tagállamokban hatáskörrel rendelkeznek a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben, gyakorolhassák e hatáskörüket. Az, hogy egy adott tagállam közjegyzőire vonatkoznak-e az e rendeletben meghatározott joghatósági szabályok, attól függ, hogy a „bíróság” e rendelet szerinti fogalommeghatározásának hatálya alá tartoznak-e vagy sem.

(31) A tagállamok közjegyzői által a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben kiállított valamennyi okirat forgalmára e rendeletet kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, vonatkoznak rájuk a joghatósági szabályok, és az általuk hozott határozatok mozgására a határozatok elismerésére, végrehajthatóságára és végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat, nem vonatkoznak rájuk a joghatósági szabályok, és az általuk kiállított közokiratok mozgására a közokiratokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(32) Annak figyelembevétele érdekében, hogy a párokat növekvő mobilitás jellemzi, valamint a megfelelő igazságszolgáltatás előmozdítása céljából, az e rendeletben foglalt joghatósági szabályoknak lehetővé kell tenniük a polgárok számára azt, hogy egyazon tagállam bíróságai járjanak el az ügyükhöz kapcsolódó különböző eljárásokban. Ebből a célból a rendeletnek arra kell törekednie, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos joghatóságot abba a tagállamba összpontosítsa, amelynek a bíróságait az élettárs utáni örökléssel kapcsolatban a 650/2012/EU rendeletnek megfelelően, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontásával vagy érvénytelenítésével kapcsolatban megkeresték.

(33) A rendeletnek elő kell írnia, hogy amennyiben a bejegyzett élettárs utáni örökléssel kapcsolatos eljárás már folyamatban van az egyik tagállamnak a 650/2012/EU rendelet értelmében megkeresett bírósága előtt, akkor ennek a tagállamnak a bíróságai rendelkezzenek joghatósággal a bejegyzett élettársi kapcsolatnak az adott öröklési ügy kapcsán felmerülő vagyonjogi vonatkozásait érintő határozathozatalra.

(34) Hasonlóképpen, ha valamely tagállam bíróságát a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontására vagy érvénytelenítésére vonatkozó kérelemmel keresik meg, az élettársak erről való megállapodása esetén ezen tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal a bejegyzett élettársi kapcsolatnak a bíróság előtt folyamatban lévő ügy kapcsán felmerülő vagyonjogi vonatkozásait érintő határozathozatalra.

(35) Amennyiben a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos kérdések nem állnak összefüggésben a bejegyzett élettárs utáni öröklés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése tárgyában az egyik tagállam bírósága előtt folyamatban lévő eljárással, ebben a rendeletben a joghatóság megállapításának céljára rangsorolt kapcsoló elveket kell meghatározni, és a rangsorban első helyen az élettársaknak a bíróság megkeresésének időpontjában fennálló szokásos tartózkodási helyét kell feltüntetni. A joghatósági elvek rangsora utolsó fokának arra a tagállamra kell mutatnia, amelynek joga szerint az élettársi kapcsolat eredeti elismertetéséhez szükséges kötelező bejegyzésre sor került. Ezeket a kapcsoló elveket az európai polgárok növekvő mobilitására való tekintettel és annak érdekében kell megállapítani, hogy biztosított legyen a tényleges kapcsolat az élettársak és azon tagállam között, amelyben a joghatóságot gyakorolják.

(36) Tekintettel arra, hogy nem minden tagállam joga rendelkezik a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményéről, kivételesen szükségessé válhat, hogy azon tagállamok bíróságai, amelyeknek joga nem rendelkezik a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményéről, e rendeletnek megfelelően megállapítsák joghatóságuk hiányát. Ilyen esetben a bíróságnak gyorsan kell eljárnia, az érintett fél számára pedig lehetővé kell tenni, hogy ügyét bármely más, a joghatóságot megadó kapcsoló elvvel rendelkező tagállamban benyújtsa, a joghatósági okok rangsorától függetlenül, ugyanakkor tiszteletben tartva a felek autonómiáját. A joghatóság hiányának megállapítását követően megkeresett, joghatósági megállapodás vagy az alperes megjelenése alapján joghatósággal rendelkező bármely bíróság számára szintén szükségessé válhat kivételesen, hogy ugyanezen feltételek mellett megállapítsa joghatósága hiányát, kivéve azon tagállam bíróságait, amelynek joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött. Végezetül, amennyiben e rendelet egyéb rendelkezései alapján egyetlen bíróság sem rendelkezik joghatósággal az adott helyzet elbírálására, az igazságszolgáltatás megtagadásának veszélyét elkerülendő életbe lép a vagylagos joghatóságra vonatkozó szabály.

(37) A jogbiztonság és a kiszámíthatóság fokozása, valamint a felek autonómiájának növelése érdekében ennek a rendeletnek bizonyos feltételek teljesülése esetén lehetővé kell tennie, hogy a felek joghatósági megállapodásban kössék ki, hogy az alkalmazandó jog szerinti tagállam bíróságait, illetve azon tagállam bíróságait választják, amelynek joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

(38) E rendelet nem akadályozhatja meg a feleket abban, hogy az ügyet békés úton, peren kívül, például közjegyző előtt rendezzék, valamely általuk választott tagállamban, amennyiben ez az említett tagállam joga alapján lehetséges. Erre még abban az esetben is lehetőséget kell adni, ha nem az adott tagállam joga a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog.

(39) Annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam bíróságai – ugyanazon az alapon – joghatóságot gyakorolhassanak az élettársak között fennálló bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatban, e rendeletnek tartalmaznia kell azon okok kimerítő felsorolását, amelyek alapján kiegészítő joghatóság gyakorolható.

(40) E rendeletben – különösen az olyan helyzetek orvoslására, amelyekben az igazságszolgáltatás megtagadása áll fenn – rendelkezni kell a *forum necessitatis* elvének alkalmazásáról, amely valamely tagállam bírósága számára lehetővé teszi, hogy kivételes esetekben egy harmadik államhoz szorosan kapcsolódó bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tárgyában határozatot hozzon. Ilyen kivételes eset állhat fenn, ha az érintett harmadik államban például polgárháború miatt nincs lehetőség az eljárás lefolytatására, vagy ha az élettárstól ésszerűen nem várható el, hogy az említett államban

eljárást kezdeményezzen vagy abban részt vegyen. A *forum necessitatis* elvén alapuló joghatóság azonban kizárólag abban az esetben gyakorolható, ha az ügy a megkeresett bíróság szerinti tagállammal elegendően szoros kapcsolatban áll.

(41) Az igazságszolgáltatás harmonikus működése érdekében el kell kerülni, hogy a különböző tagállamokban egymással összeegyeztethetetlen határozatokat hozzanak. E célból ennek a rendeletnek a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén meglévő egyéb uniós eszközökben foglalt szabályokhoz hasonló általános eljárási szabályokat kell előírnia. Az egyik ilyen eljárási szabály a perfüggőségi szabály, amely abban az esetben játszik szerepet, ha a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ugyanazon ügyet különböző tagállamok különböző bíróságai elé viszik. Az említett szabály határozza meg, hogy melyik bíróság folytathatja le az ügyben az eljárást.

(42) Annak érdekében, hogy a polgárok teljes jogbiztonságban élvezhessék a belső piac nyújtotta előnyöket, ennek a rendeletnek lehetővé kell tennie az élettársak számára, hogy előzetesen tisztában legyenek azzal, hogy melyik jog alkalmazandó a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásaira. Harmonizált kollíziós szabályokat kell ezért bevezetni az ellentmondásos eredmények elkerülése érdekében. A főszabálynak biztosítania kell, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira olyan kiszámítható jog legyen irányadó, amellyel szoros kapcsolat áll fenn. Jogbiztonsági okokból és annak érdekében, hogy a vagyonjogi vonatkozások egyes elemeit ne külön kezeljék, az alkalmazandó jognak a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak egészét, azaz a bejegyzett élettársi kapcsolat összes vagyonjogi vonatkozását szabályoznia kell, tekintet nélkül a vagyontárgyak természetére és arra, hogy azok valamely másik tagállamban vagy valamely harmadik államban találhatók-e.

(43) Az e rendelet által meghatározott jog akkor is alkalmazandó, ha e jog nem valamely tagállam joga.

(44) Az élettársak vagyonkezelésének megkönnyítése érdekében e rendeletben – vagyonuk természetétől és fellelhetőségétől függetlenül – lehetővé kell tenni a felek számára a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog megválasztását azon jogok köréből, amelyekhez szoros kötelékek fűzik őket, például szokásos tartózkodási helyük vagy állampolgárságuk alapján. Mindazonáltal, a jogválasztás hatásának elvesztését és ezáltal az élettársak számára joghézag keletkezését elkerülendő, az ilyen jogválasztást a bejegyzett élettársi kapcsolatokhoz vagyonjogi vonatkozásokat társító jogra kell korlátozni. Ez a választás az élettársi kapcsolat bejegyzését megelőzően, a bejegyzés alkalmával, vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat során bármikor megtehető.

(45) Az ügyletek jogbiztonságának garantálása céljából, valamint annak elkerülése érdekében, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogot az élettársak tájékoztatása nélkül megváltoztassák, a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog megváltoztatására kizárólag az élettársak kifejezett kérelmére kerülhet sor. Az élettársak által eldöntött változtatás csak akkor lehet visszamenőleges hatályú, ha arról az élettársak kifejezetten így rendelkeznek. E változtatás semmilyen esetben sem érintheti a harmadik személyek jogait.

(46) Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodás anyagi és alaki érvényességére vonatkozó szabályokat úgy kell megállapítani, hogy azok megkönnyítsék az élettársak számára a tudatos választást, valamint hogy a jogbiztonság és az igazságszolgáltatáshoz való jobb hozzáférés biztosítása érdekében tiszteletben tartsák a hozzájárulásukat. Az alaki érvényességre vonatkozóan indokolt bevezetni egyes biztosítékokat annak érdekében, hogy az élettársak tudatában legyenek választásuk következményeinek. Minimumkövetelmény,

hogy az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és alá kell írnia mindkét félnek. Ugyanakkor, amennyiben annak a tagállamnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában az élettársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő, ezeket a szabályokat be kell tartani. Ilyen további alaki szabályok lehetnek érvényben azon tagállamokban, ahol a megállapodást élettársi vagyonjogi megállapodásba foglalják bele. Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában az élettársak szokásos tartózkodási helye olyan különböző tagállamokban található, amelyek eltérő alaki szabályokat írnak elő, elegendőnek kell lennie, ha ezen államok egyikének alaki szabályait tartják be. Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában csak az egyik élettárs szokásos tartózkodási helye található valamely olyan tagállamban, amely további alaki szabályokat ír elő, be kell tartani ezeket a szabályokat.

(47) Az élettársi vagyonjogi megállapodás az élettársak vagyona feletti rendelkezés egyik típusa, amelynek megengedettsége és elfogadása tagállamonként változó. Az élettársi vagyonjogi megállapodás következtében szerzett vagyonjogok tagállamokban való elfogadásának megkönnyítése érdekében az élettársi vagyonjogi megállapodások alaki érvényességére vonatkozóan szabályokat kell meg állapítani. Minimumkövetelmény, hogy a megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és alá kell írnia mindkét félnek. A megállapodásnak ugyanakkor meg kell felelnie az alaki érvényességre vonatkozóan a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi rendszerére alkalmazandó, e rendelet szerint meghatározott jogban, valamint az élettársak szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam jogában megállapított egyéb követelményeknek is. E rendeletben azt is meg kell határozni, hogy melyik jog legyen az irányadó az ilyen megállapodások anyagi érvényességére.

(48) Az alkalmazandó jog megválasztásának hiányában, valamint az előreláthatóság és jogbiztonság összeegyeztetése érdekében – mindenekelőtt figyelembe véve az élettársak tényleges élethelyzetét – e rendeletnek elő kell írnia, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira azon állam joga alkalmazandó, amelynek a joga szerint az élettársi kapcsolat eredeti elismertetéséhez szükséges kötelező bejegyzésre sor került.

(49) Ha e rendelet az állampolgárságra kapcsoló elvként hivatkozik, a többes állampolgársággal rendelkező személyek megítélésének kérdése olyan előzetes kérdés, amely nem tartozik e rendelet hatálya alá, és arra – adott esetben nemzetközi egyezményekkel együtt – a nemzeti jog irányadó, amelynek azonban teljes mértékben figyelembe kell vennie az Európai Unió általános elveit. Ennek a kérdésnek a megítélése nem érintheti az e rendelet szerinti megválasztott, alkalmazandó jogérvényességét.

(50) A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jognak a jogválasztás és élettársi vagyonjogi megállapodás hiányában történő meghatározása esetében lehetővé kell tenni, hogy egy tagállam igazságügyi hatósága az élettársak bármelyikének kérésére, kivételes esetben – amikor az élettársak hosszú időre költöztek a szokásos tartózkodási helyük szerinti államba – arra a következtetésre jusson, hogy az említett állam joga alkalmazható, amennyiben az élettársak korábban már hivatkoztak rá. E változtatás semmilyen esetben sem érintheti a harmadik személyek jogait.

(51) A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandóként meghatározott jognak arra irányadónak kell lennie e vonatkozásokra az egyik vagy mindkét élettárs vagyonának a bejegyzett élettársi kapcsolat fennállása során és annak felbontását követően történő különböző kategóriákba sorolásától kezdődően egészen a vagyonközösség megszűnéséig. E jognak ki kell terjednie a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak az egyik élettárs és harmadik felek között fennálló jogviszonyra gyakorolt

hatásaira. A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogot az egyik élettárs harmadik féllel szemben kizárólag abban az esetben érvényesítheti ilyen joghatások szabályozására, ha az élettárs és a harmadik fél közötti jogviszony kezdetekor a harmadik fél tudott, vagy annak tudnia kellett az alkalmazandó jogról.

(52) Kivételes körülmények között, közérdekű megfontolások – mint például a tagállam politikai, a társadalmi vagy a gazdasági rendjének védelme – okán a tagállami bíróságok és más illetékes tagállami hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy imperatív rendelkezések alapján kivételeket alkalmazhassanak. Ennek megfelelően az „imperatív rendelkezések" fogalmának kötelező erejű szabályokat kell magában foglalnia, például a családi otthon védelmére vonatkozó szabályokat. Ez a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira irányadó jog alkalmazása alóli kivétel azonban szűk értelmezést tesz szükségessé annak érdekében, hogy összeegyeztethető maradjon e rendelet általános célkitűzésével.

(53) Kivételes körülmények között közérdekű megfontolások alapján a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben eljáró tagállami bíróságok és más illetékes tagállami hatóságok számára lehetővé kell tenni továbbá a külföldi jog egyes rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben azok alkalmazása nyilvánvalóan ellentétes lenne az érintett tagállam közrendjével (*ordre public*) . A bíróságok vagy más illetékes hatóságok a közrendre vonatkozó kivételt azonban nem alkalmazhatják egy másik állam jogának figyelmen kívül hagyására, illetve egy másik tagállamban hozott határozat, ott kiállított közokirat vagy ott létrejött perbeli egyezség elismerésének – vagy adott esetben elfogadásának –, vagy végrehajtásának megtagadására, ha a megtagadás ellentétes lenne az Európai Unió Alapjogi Chartájával, különösen annak a megkülönböztetés tilalmáról szóló 21. cikkével.

(54) Mivel vannak olyan államok, amelyekben két vagy több jogrendszer vagy szabályrendszer vonatkozik az e rendelet által szabályozott kérdésekre, elő kell írni, hogy e rendelet rendelkezései milyen mértékben alkalmazandók az említett államok különböző területi egységeiben.

(55) E rendeletnek – általános célkitűzésének, azaz a tagállamokban a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásai tárgyában hozott határozatok kölcsönös elismerésének fényében – a határozatok elismerésére, végrehajthatóságára és végrehajtására vonatkozóan a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén meglévő uniós eszközökben foglalt szabályokhoz hasonló szabályokat kell előírnia.

(56) A bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyek rendezésére szolgáló, eltérő tagállami rendszerek figyelembevétele érdekében e rendeletnek valamennyi tagállamban biztosítania kell a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben kiállított közokiratok elfogadását és végrehajthatóságát.

(57) A közokiratok az eredeti eljárás helye szerinti tagállamhoz képest egy másik tagállamban ugyanolyan bizonyító erővel vagy legalábbis a lehető legnagyobb mértékben hasonló joghatással kell, hogy bírjanak. Egy adott közokirat valamely másik tagállamban meglévő bizonyító erejének vagy a lehető legnagyobb mértékben hasonló joghatásnak a meghatározásakor utalni kell arra, hogy a közokirat milyen jellegű és körű bizonyító erővel bír az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban. Következésképpen azt, hogy egy adott közokiratnak milyen bizonyító erővel kell bírnia egy másik tagállamban, az eredeti eljárás helye szerinti tagállam joga határozza meg.

(58) A közokirat „hitelességének” olyan önálló fogalomnak kell lennie, amely olyan kérdésekre terjed ki, mint az okirat valódisága, az okirat alaki követelményei, az okiratot kiállító hatóság jogköre, valamint az okirat kiállítására vonatkozó eljárás. Emellett a hitelesség fogalmának az érintett hatóság által a közokiratba foglalt tényállási elemekre is ki kell terjednie, így például arra, hogy az adott felek a megjelölt napon megjelentek a hatóság előtt, és megtették az adott nyilatkozatokat. Ha valamely fél kétségbe kívánja vonni a közokirat hitelességét, annak azt az eredeti eljárás helye szerinti tagállam illetékes bírósága előtti eljárásban kell megtennie, az utóbbi tagállam joga alapján.

(59) A „közokiratban foglalt jogügyletek vagy jogviszonyok” kifejezés a közokirat érdemi tartalmára történő hivatkozásként értelmezendő. Ha valamely fél a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatban jogorvoslattal kíván élni, annak azt az e rendelet alapján joghatósággal rendelkező bíróságokon kell megtennie, és arról az említett bíróságoknak a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog alapján kell dönteni.

(60) Amennyiben egy, a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatos kérdés egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő eljárás keretében előkérdésként merül fel, az említett bíróságnak joghatósággal kell rendelkeznie e kérdésben.

(61) Amennyiben a közokirat hitelességét kétségbe vonják, az eredeti eljárás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg a hitelesség kérdésének elbírálása folyamatban van. Amennyiben a kifogás kizárólag a közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatos konkrét kérdésre vonatkozik, a kérdéses közokirat a vitatott kérdést illetően az eredeti eljárás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezhet bizonyító erővel, amíg folyamatban van a kifogás elbírálása. A jogorvoslati eljárás eredményeként érvénytelennek nyilvánított közokirat többé nem rendelkezik bizonyító erővel.

(62) Amennyiben egy hatósághoz e rendelet alkalmazásában két, egymással ellentétes közokiratot nyújtanak be, annak meg kell vizsgálnia, hogy a konkrét ügy körülményeire tekintettel – adott esetben – melyik közokiratot indokolt előnyben részesíteni. Ha a körülmények alapján nem állapítható meg, hogy – adott esetben – melyik közokiratot indokolt előnyben részesíteni, a kérdést az e rendelet értelmében joghatósággal rendelkező bíróságoknak kell eldönteniük, vagy ha a kérdés folyamatban lévő eljárás keretében előkérdésként merül fel, akkor azt az említett eljárást folytató bíróságnak kell eldöntenie. Abban az esetben, ha egy közokirat és egy határozat ellentétes egymással, figyelembe kell venni a határozatok elismerése megtagadásának e rendelet szerinti indokait.

(63) Mindazonáltal a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő határozatnak az e rendelet alapján történő elismerése és végrehajtása semmi esetre sem jelenti a határozat tárgyát képező bejegyzett élettársi kapcsolat fennállásának az elismerését.

(64) Rendezni kell az e rendelet és a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásai tárgyában született azon két- vagy többoldalú egyezmények közötti kapcsolatot, melyeknek a tagállamok részes felei.

(65) E rendelet alkalmazásának elősegítése érdekében a tagállamok számára indokolt olyan kötelezettséget előírni, melynek értelmében a 2001/470/EK tanácsi határozattal[25] létrehozott, polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében közölniük kell bizonyos információkat a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos jogszabályaikkal és eljárásaikkal kapcsolatban.

[25] HL L 174., 2001.6.27., 25. o.

Ahhoz, hogy a rendelet gyakorlati alkalmazását érintő információkat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* időben közzé lehessen tenni, a tagállamoknak az említett információkat a Bizottsággal is közölniük kell a rendelet alkalmazását megelőzően.

(66) A rendelet alkalmazását elősegítendő, valamint a modern kommunikációs technológiák használatának lehetővé tétele érdekében szintén formanyomtatványokat kell előírni azon tanúsítványok esetében, melyeket a határozatok, közokiratok vagy perbeli egyezségek végrehajthatóvá nyilvánítása iránti kérelem kapcsán kell benyújtani.

(67) Az e rendeletben előírt időtartamok és határidők számításánál az időtartamokra, időpontokra és határidőkre vonatkozó szabályok meghatározásáról szóló, 1971. június 3-i 1182/71/EGK, Euratom tanácsi rendeletet[26] kell alkalmazni.

(68) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a határozatok, perbeli egyezségek és közokiratok végrehajthatóvá nyilvánításával kapcsolatos tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározása és későbbi módosítása tekintetében. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[27] megfelelően kell gyakorolni.

(69) Tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni az e rendeletben előírt tanúsítványok és formanyomtatványok létrehozásáról és a későbbiekben azok módosításáról szóló végrehajtási jogi aktusok elfogadására a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében foglalt eljárás keretében.

(70) Mivel e rendelet célkitűzéseit – nevezetesen a személyek Európai Unión belüli szabad mozgását, az élettársak számára azon lehetőség biztosítását, hogy vagyoni viszonyaikat az életközösség ideje alatt, valamint a vagyontárgyak megosztásának idején rendezhessék egymás között vagy harmadik személyekkel szemben, valamint a nagyobb fokú kiszámíthatóság és jogbiztonság megteremtését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a rendelet léptéke és hatásai miatt – adott esetben a tagállamok közötti megerősített együttműködés révén – azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az e cikkben foglalt arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(71) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, különösen a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot (7. cikk), a családalapításhoz való jogot az e jog gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint (9. cikk), a tulajdonhoz való jogot (17. cikk), a megkülönböztetés tilalmát (21. cikk), valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot (47. cikk). A tagállamok bíróságainak és más illetékes hatóságainak e jogok és elvek tiszteletben tartásával kell alkalmazniuk ezt a rendeletet.

---

[26] HL L 124., 1971.6.8., 1. o.

[27] HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet
Hatály és fogalommeghatározások

1. cikk
Hatály

(1) E rendelet a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó.

Nem alkalmazandó különösen az adó-, vám- és közigazgatási ügyekre.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki a következőkre:

a) az élettársak jogképessége,

b) a bejegyzett élettársi kapcsolat létezése, érvényessége és elismerése,

c) a tartási kötelezettségek,

d) az elhunyt élettárs utáni öröklés,

e) szociális biztonság,

f) jogosultság a bejegyzett élettársi kapcsolat időtartama alatt megszerzett és a bejegyzett élettársi kapcsolat időtartama alatt nyugdíjjövedelmet nem generált öregséginyugdíj-jogosultság vagy rokkantséginyugdíj-jogosultság élettársak közötti átruházására vagy kiigazítására a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése esetén,

g) valamely vagyontárgyra vonatkozó dologi jogok természete, valamint

h) az ingatlannal vagy ingósággal kapcsolatos jogok nyilvántartásba vétele – beleértve az e nyilvántartásba vételre vonatkozó jogi követelményeket is – és az ilyen jogok nyilvántartásba vételének vagy nyilvántartásba vétele elmulasztásának a joghatása.

2. cikk
Hatáskör a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben a tagállamokon belül

Ez a rendelet nem érinti a tagállami hatóságok azon hatáskörét, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyekben eljárjanak.

3. cikk
Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) „bejegyzett élettársi kapcsolat”: két személy jogilag elismert életközössége, amelyet az adott jog értelmében kötelező bejegyeztetni, és amely megfelel az ilyen életközösségek létrehozására vonatkozó jogszabályban előírt jogi alaki követelményeknek;

b) „bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai”: az élettársak egymás közötti, illetve harmadik személyekkel fennálló – a bejegyzett élettársi kapcsolat bejegyzése vagy annak felbontása következtében létrejött – vagyonjogi viszonyaival kapcsolatos szabályok összessége;

c) „élettársi vagyonjogi megállapodás”: élettársak vagy leendő élettársak között létrejött olyan megállapodás, amelyben azok bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásairól rendelkeznek;

d) „közokirat”: valamely tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy bejegyzett, a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyben keletkezett okirat, amelynek hitelessége:

   i. a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; és

   ii. valamely hatóság vagy az eredeti eljárás helye szerinti tagállam által erre feljogosított bármely más szerv által lett megállapítva;

e) „határozat”: bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyben valamely tagállam bírósága által hozott határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, ideértve a költségeknek és kiadásoknak valamely bírósági tisztviselő általi meghatározására vonatkozó határozatot is;

f) „perbeli egyezség”: a bíróság által jóváhagyott vagy eljárás során bíróság előtt kötött, bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos egyezség;

g) „az eredeti eljárás helye szerinti tagállam”: az a tagállam, amelyben az esettől függően a határozatot meghozták, a közokiratot kiállították, illetve a perbeli egyezséget jóváhagyták vagy megkötötték;

h) „a végrehajtás helye szerinti tagállam”: az a tagállam, ahol a határozat, a közokirat vagy a perbeli egyezség elismerését és/vagy végrehajtását kérik.

(2) E rendelet alkalmazásában „bíróság”: minden olyan igazságügyi hatóság és minden egyéb olyan, bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság és jogi szakember, amely/aki igazságszolgáltatási feladatokat lát el, vagy igazságügyi hatóság felhatalmazása alapján vagy annak felügyelete alatt jár el, feltéve, hogy ezek az egyéb hatóságok és jogi szakemberek szavatolják a pártatlanságot és a felek meghallgatáshoz való jogát, valamint feltéve, hogy a tevékenységük helye szerinti tagállam joga értelmében:

   i. határozataik ellen igazságügyi hatóság előtt jogorvoslattal lehet élni, vagy azokat igazságügyi hatóság felülvizsgálhatja; valamint

   ii. határozataik hasonló hatállyal és joghatással rendelkeznek, mint az igazságügyi hatóságok által ugyanilyen ügyben hozott határozatok.

A tagállamok az első albekezdésben említett egyéb hatóságokról és jogi szakemberekről a 64. cikkel összhangban értesítik a Bizottságot.

II. fejezet
Joghatóság

4. cikk

Joghatóság az egyik élettárs halála esetén

Amennyiben valamely tagállam bíróságát a 650/2012/EU rendelet értelmében az egyik bejegyzett élettárs utáni örökléssel kapcsolatos ügyben megkeresik, ezen tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal a bejegyzett élettársi kapcsolatnak az adott öröklési ügy kapcsán felmerülő vagyonjogi vonatkozásait érintő határozathozatalra.

5. cikk

Joghatóság a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása vagy érvénytelenítése esetén

(1) Amennyiben valamely tagállam bíróságát a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontására vagy érvénytelenítésére vonatkozó kérelemmel megkeresik, az élettársak erről való megállapodása esetén ezen tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontásának vagy érvénytelenítésének vagyonjogi vonatkozásait érintő határozathozatalra.

(2) Amennyiben az élettársak még azt megelőzően megkötik az (1) bekezdésben említett megállapodást, hogy a bíróságot a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásait érintő ügy elbírálására vonatkozóan megkeresik, e megállapodásnak összhangban kell állnia a 7. cikkel.

6. cikk

Joghatóság egyéb esetekben

Amennyiben egyetlen tagállam bírósága sem rendelkezik a 4. és az 5. cikk szerinti joghatósággal, illetve a 4. és 5. cikkben foglaltakon kívüli esetekben a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásai tekintetében azon tagállam bíróságai járhatnak el,

a) amelynek területén az élettársak szokásos tartózkodási helye található a bíróság megkeresésekor, vagy ennek hiányában

b) amelynek területén az élettársak legutóbb szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek, amennyiben a bíróság megkeresésekor egyikük még mindig ott tartózkodik, vagy ennek hiányában

c) amelynek területén az alperes szokásos tartózkodási helye található a bíróság megkeresésekor, vagy ennek hiányában,

d) amelynek mindkét élettárs állampolgára a bíróság megkeresésekor, vagy ennek hiányában

e) amelynek joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

7. cikk

A joghatóság kikötése

(1) A 6. cikk által szabályozott esetekben a felek megállapodhatnak arról, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásait érintő kérdésekben történő határozathozatalra azon tagállam bíróságai rendelkeznek kizárólagos joghatósággal,

amelynek a joga a 22. cikk vagy a 26. cikk (1) bekezdése értelmében az alkalmazandó jog, illetve amelynek joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

(2) A megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és azt a feleknek alá kell írniuk. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek minősül az írásos formával.

8. cikk

Az alperes megjelenésén alapuló joghatóság

(1) Az e rendelet egyéb rendelkezéseiből eredő egyéb joghatóságon kívül azon tagállam bírósága rendelkezik joghatósággal, amelynek a joga a 22. cikkel vagy a 26. cikk (1) bekezdésével összhangban alkalmazandó, és amely előtt az alperes perbe bocsátkozik. E szabály nem alkalmazható, amennyiben az alperes a bíróság joghatóságának kifogásolása céljából jelent meg a bíróságon, vagy a 4. cikk által szabályozott esetekben.

(2) A bíróságnak, mielőtt az (1) bekezdés alapján megállapítaná joghatóságát, gondoskodnia kell arról, hogy az alperest tájékoztassák a joghatóság vitatásához fűződő jogáról, valamint a perbe bocsátkozás, illetve a perbe nem bocsátkozás következményeiről.

9. cikk

Vagylagos joghatóság

(1) Amennyiben a 4. cikk, az 5. cikk, a 6. cikk a), b), c) vagy d) pontja alapján joghatósággal rendelkező tagállam valamely bírósága megállapítja, hogy a rá vonatkozó jog nem rendelkezik a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményéről, megállapíthatja joghatósága hiányát. Amennyiben a bíróság megállapítja joghatóságának hiányát, úgy azt indokolatlan késedelem nélkül kell tennie.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett bíróság megállapítja joghatóságának hiányát, és amennyiben a felek a 7. cikkel összhangban megállapodnak bármely más tagállam joghatóságának kikötéséről, úgy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyben az említett tagállam bíróságai járhatnak el.

Egyéb esetekben a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő ügyben a 6. vagy a 8. cikk szerinti bármely más tagállam bírósága rendelkezik joghatósággal.

(3) Ez a cikk nem alkalmazandó, ha a felek már birtokában vannak a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontásáról vagy érvénytelenítéséről szóló olyan határozatnak, amely az eljáró bíróság szerinti tagállamban elismerhető.[28]

10. cikk

Kiegészítő joghatóság

Ha egyetlen tagállam bíróságai sem rendelkeznek a 4., 5., 6., 7. és 8. cikk alapján joghatósággal, vagy ha a 9. cikk szerinti valamennyi bíróság megállapította joghatóságának hiányát, és a 6. cikk e) pontja, a 7. és a 8. cikk alapján egyetlen tagállam bíróságai sem rendelkeznek joghatósággal, akkor azon az alapon, hogy az egyik vagy mindkét élettárs ingatlan vagyontárgya egy adott tagállam területén található, ennek a tagállamnak a bíróságai rendelkeznek joghatósággal, de ebben az esetben a megkeresett bíróság csak a szóban forgó ingatlan vagyontárggyal kapcsolatban hozhat határozatot.

[28] Ez a megfogalmazás („elismerhető”) szerepel a Brüsszel I. rendelet (átdolgozás) 33. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és (3) bekezdésében, 34. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és (23) preambulumbekezdésében is.

11. cikk

Forum necessitatis

Amennyiben a 4., 5., 6., 7., 8. és 10. cikk alapján egyik tagállam bíróságai sem rendelkeznek joghatósággal, vagy amennyiben a 9. cikk szerinti valamennyi bíróság megállapította joghatósága hiányát, és a 6. cikk e) pontja, a 7., 8. és 10. cikk alapján egyetlen tagállam bíróságai sem rendelkeznek joghatósággal, kivételes esetben valamely tagállam bíróságai határozatot hozhatnak a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyben, amennyiben az eljárás megindítása vagy lefolytatása ésszerűtlen vagy lehetetlen lenne egy olyan harmadik államban, amelyhez az ügy szorosan kötődik.

Az ügynek kielégítő mértékben kell kapcsolódnia az eljáró bíróság szerinti tagállamhoz.

12. cikk

Viszontkeresetek

Az a bíróság, amely előtt a 4., 5., 6., 7., 8., 10. vagy 11. cikk értelmében az eljárás folyamatban van, a viszontkereset vizsgálatára is joghatósággal rendelkezik, amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozik.

13. cikk

Az eljárás hatályának korlátozása

(1) Amennyiben a 650/2012/EU rendelet hatálya alá tartozó öröklési ügyben az örökhagyó hagyatéka harmadik államban található vagyontárgyat is tartalmaz, a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tárgyában eljáró bíróság az egyik fél kérésére úgy dönthet, hogy egy vagy több ilyen vagyontárgy tekintetében nem hoz határozatot, ha feltehető, hogy az említett vagyontárgyak tekintetében hozott határozatát nem fogják elismerni, és adott esetben nem fogják végrehajthatóvá nyilvánítani az említett harmadik államban.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti a felek azon jogát, hogy az eljáró bíróság tagállamának joga szerint korlátozzák az eljárás hatályát.

14. cikk

A bírósági eljárás kezdő időpontja

E fejezet alkalmazásában valamely bírósági eljárás az alábbi időpontokban tekintendő megkezdettnek:

a) az eljárást megindító irat, illetve az azzal egyenértékű irat bírósághoz történő benyújtásának időpontjában, feltéve, hogy a felperes ezt követően nem mulasztotta el megtenni az alperes részére történő kézbesítés érdekében számára előírt intézkedéseket, vagy

b) amennyiben az iratot a bírósághoz való benyújtás előtt kell kézbesíteni, abban az időpontban, amikor azt a kézbesítésért felelős hatóság megkapja, feltéve hogy a kérelmező a későbbiekben nem mulasztja el az iratnak a bírósághoz történő benyújtása érdekében számára előírt intézkedések megtételét, vagy

c) ha a bíróság hivatalból indít eljárást, abban az időpontban, amikor a bíróság meghozza az eljárás megindításáról szóló határozatát, vagy ha nem kötelező ilyen határozatot hozni, abban az időpontban, amikor a bíróság iktatja az ügyet.

15. cikk
A joghatóság vizsgálata

Amennyiben valamely tagállam bíróságánál bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi hatásaival kapcsolatos olyan eljárást kezdeményeznek, amely tekintetében e rendelet értelmében nem rendelkezik joghatósággal, a bíróság hivatalból megállapítja joghatóságának hiányát.

16. cikk
Az elfogadhatóság vizsgálata

(1) Amennyiben egy olyan alperes, aki az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő államban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, nem jelenik meg a bíróság előtt, az e rendelet szerint joghatósággal rendelkező bíróság az eljárást mindaddig felfüggeszti, amíg meg nem bizonyosodik afelől, hogy az alperes a védelméről való gondoskodáshoz kellő időben átvehette az eljárást megindító vagy az azzal egyenértékű iratot, vagy hogy valamennyi szükséges intézkedést megtették ennek érdekében.

(2) A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[29] 19. cikkét kell alkalmazni e cikk (1) bekezdése helyett, ha az eljárást megindító iratot, illetve az azzal egyenértékű iratot az említett rendelet alapján egyik tagállamból a másikba kellett továbbítani.

(3) Amennyiben az 1393/2007/EK rendelet nem alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, 1965. november 15-i hágai egyezmény 15. cikkét kell alkalmazni, ha az eljárást megindító iratot, illetve az azzal egyenértékű iratot az említett egyezmény alapján külföldre kellett továbbítani.

17. cikk
Perfüggőség

(1) Amennyiben a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt különböző tagállamok bíróságai előtt indult eljárás, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, hivatalból felfüggeszti az eljárást annak a bíróságnak a joghatósága megállapításáig, amely előtt elsőként indult meg az eljárás.

(2) Az (1) bekezdésben említett esetekben a jogvita ügyében eljáró bármely bíróság kérésére bármely más eljáró bíróság késedelem nélkül tájékoztatja az említett bíróságot arról, hogy mikor indította meg az eljárást.

(3) Amennyiben megállapítják annak a bíróságnak a joghatóságát, amely előtt elsőként indult meg az eljárás, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, ennek javára megállapítja saját joghatóságának hiányát.

[29] HL L 324., 2007.12.10., 79. o.

18. cikk

Összefüggő eljárások

(1) Amennyiben összefüggő eljárások különböző tagállamok bíróságai előtt vannak folyamatban, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, felfüggesztheti az eljárást.

(2) Amennyiben ezen eljárások első fokon vannak folyamatban, valamennyi olyan bíróság, amely előtt az eljárás később indult meg, valamely fél kérelmére joghatóságának hiányát is megállapíthatja, ha az említett eljárásokra az a bíróság, amely előtt elsőként indult meg az eljárás, joghatósággal rendelkezik, és a rá vonatkozó jog az eljárások egyesítését lehetővé teszi.

(3) E cikk alkalmazásában az eljárások akkor tekintendők összefüggőnek, ha olyan szoros kapcsolat áll fenn közöttük, hogy a külön eljárásokban hozott, egymásnak ellentmondó határozatok meghozatalának elkerülése végett célszerű azokat együttesen tárgyalni és róluk együttesen határozni.

19. cikk

Ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések

A valamely tagállam joga alapján rendelkezésre álló ideiglenes intézkedések – beleértve a biztosítási intézkedéseket is – a tagállam bíróságainál kérelmezhetők, még akkor is, ha e rendelet alapján az ügy érdemi elbírálására más tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal.

III. fejezet
Alkalmazandó jog

20. cikk

Egyetemes alkalmazás

Az e rendelet szerint alkalmazandóként meghatározott jogot arra való tekintet nélkül alkalmazni kell, hogy az egy tagállam joga-e vagy sem.

21. cikk

Az alkalmazandó jog egysége

A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog az e vagyonjogi vonatkozások által érintett valamennyi vagyontárgyra alkalmazandó, függetlenül azok fellelhetőségi helyétől.

22. cikk

Az alkalmazandó jog megválasztása

(1) Az élettársak vagy leendő élettársak megállapodhatnak a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogról vagy annak megváltoztatásáról, feltéve, hogy e jog vagyonjogi vonatkozásokat rendel a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményéhez, és hogy az alábbi jogok egyikéről van szó:

a) azon állam joga, amelynek területén az élettársak vagy leendő élettársak vagy egyikük szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek, illetve rendelkezik a megállapodás megkötésének időpontjában,

b) az élettársak vagy leendő élettársak egyikének a megállapodás megkötésének időpontjában fennálló állampolgársága szerinti állam joga, vagy

c) azon állam joga, amelynek a joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

(2) Amennyiben az élettársak nem állapodnak meg másként, a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jognak az élettársi kapcsolat ideje alatt történő megváltoztatása csak jövőbeli hatállyal bír.

(3) A (2) bekezdés alapján alkalmazandó jog visszamenőleges hatályú megváltoztatása nem érintheti hátrányosan harmadik felek e jogból eredő jogait.

23. cikk

Az alkalmazandó jog megválasztásáról szóló megállapodás alaki érvényessége

(1) A 22. cikkben említett megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és azt mindkét élettársnak alá kell írnia. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek minősül az írásos formával.

(2) Amennyiben azonban annak a tagállamnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában mindkét élettárs szokásos tartózkodási helye található, további alaki követelményeket ír elő az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a követelményeket.

(3) Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában az élettársak szokásos tartózkodási helye különböző tagállamokban van, és ezen államok jogai különböző alaki követelményeket írnak elő az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alaki szempontból érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített követelményeknek.

(4) Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában csak az egyik élettárs szokásos tartózkodási helye található egy adott tagállamban, és ez az állam további alaki követelményeket határoz meg az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a követelményeket.

24. cikk

Hozzájárulás és anyagi érvényesség

(1) A jogválasztásról szóló megállapodás vagy valamely megállapodási feltétel meglétét és érvényességét azon jog határozza meg, amely a megállapodás vagy megállapodási feltétel érvényessége esetén e rendelet 22. cikke alapján irányadó lenne.

(2) Az élettárs azonban annak megállapítása érdekében, hogy hozzájárulását nem adta meg, hivatkozhat azon ország jogára, amelyben a bírósághoz fordulás időpontjában szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, ha a körülményekből az tűnik ki, hogy nem lenne ésszerű magatartása következményeinek az (1) bekezdésben meghatározott jognak megfelelően történő meghatározása.

25. cikk

Az élettársi vagyonjogi megállapodás alaki érvényessége

(1) Az élettársi vagyonjogi megállapodást írásba kell foglalni, keltezni kell, és azt mindkét élettársnak alá kell írnia. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek minősül az írásos formával.

(2) Amennyiben azonban annak a tagállamnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában mindkét élettárs szokásos tartózkodási helye található, további alaki követelményeket ír elő az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a követelményeket.

Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában az élettársak szokásos tartózkodási helye különböző tagállamokban van, és ezen államok jogai különböző alaki követelményeket írnak elő az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alaki szempontból érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített követelményeknek.

Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában csak az egyik élettárs szokásos tartózkodási helye található egy adott tagállamban, és ez az állam további alaki követelményeket határoz meg az élettársi vagyonjogi megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a követelményeket.

(3) Ha azonban a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tekintetében alkalmazandó jog további alaki követelményeket is megállapít, e követelmények is alkalmazandók.

26. cikk

A felek jogválasztása hiányában alkalmazandó jog

(1) A 22. cikk szerinti megállapodás hiányában a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira azon állam jogát kell alkalmazni, amelynek joga szerint a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejött.

(2) Kivételes esetben és az élettársak bármelyikének kérelmére a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos ügyben joghatósággal rendelkező igazságügyi hatóság úgy határozhat, hogy az (1) bekezdés alapján alkalmazandó jog szerinti államtól eltérő állam joga irányadó a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira, amennyiben e másik állam joga vagyonjogi vonatkozásokat társít a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményéhez és amennyiben a kérelmező igazolja, hogy:

a) az élettársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye az említett másik államban jelentősen hosszú ideig fennállt, valamint

b) vagyonjogi viszonyaik kialakításakor vagy megtervezésekor mindkét élettárs az említett másik állam jogára hivatkozott.

Az említett másik állam joga a bejegyzett élettársi kapcsolat létrejöttétől kezdve irányadó, kivéve, ha ezzel valamelyik élettárs nem ért egyet. Ez utóbbi esetben, az említett másik állam joga attól az időponttól bír hatállyal, amikor az utolsó közös szokásos tartózkodási helyüket az említett másik államban létesítették.

A másik állam jogának alkalmazása nem érintheti hátrányosan a harmadik feleknek az (1) bekezdés alapján alkalmazandó jogból eredő jogait.

A (3) bekezdés nem alkalmazandó, ha az élettársak élettársi vagyonjogi megállapodást kötöttek azt megelőzően, hogy az utolsó közös szokásos tartózkodási helyüket az említett másik államban létesítették.

27. cikk

Az alkalmazandó jog hatálya

A bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira e rendelet alapján alkalmazandó jog többek között az alábbiakat határozza meg:

a) az egyik vagy mindkét élettárs tulajdonának különböző kategóriákba sorolása a bejegyzett élettársi kapcsolat során és azt követően;

b) a tulajdon áthelyezése egyik kategóriából a másikba;

c) az élettársak felelőssége egymás kötelezettségei és tartozásai tekintetében;

d) az egyik vagy mindkét élettárs tulajdonnal kapcsolatos hatáskörei, jogai és kötelezettségei;

e) a tulajdon felosztása, megosztása vagy megszüntetése a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása után;

f) a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak joghatása az egyik élettárs és harmadik felek között fennálló jogviszonyra, valamint

g) az élettársi vagyonjogi megállapodás anyagi érvényessége.

28. cikk

Harmadik személyekkel szembeni joghatások

(1) A 27. cikk f) pontja ellenére a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog nem érvényesíthető harmadik féllel szemben a harmadik fél és az egyik vagy mindkét élettárs közötti jogvitában, kivéve, ha a harmadik fél tudott, illetve kellő gondosság mellett kellett, hogy tudjon az alkalmazandó jogról.

(2) Úgy tekintendő, hogy a harmadik fél a birtokában van ennek az ismeretnek, amennyiben:

a) a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jog

i. annak az államnak a joga, amelynek a joga az élettárs és a harmadik fél közötti ügyletre alkalmazandó,

ii. annak az államnak a joga, ahol a szerződő élettársnak és a harmadik félnek a szokásos tartózkodási helye van, vagy

iii. ingatlanvagyont érintő esetekben az ingatlan helye szerinti állam joga,

vagy

b) az élettársak bármelyike az élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak nyilvánosságára vagy bejegyzésére vonatkozó, azon jogban foglalt előírásoknak megfelelően járt el, amely

i. annak az államnak a joga, amelynek a joga az élettárs és a harmadik fél közötti ügyletre alkalmazandó,

ii. annak az államnak a joga, ahol a szerződő élettársnak és a harmadik félnek a szokásos tartózkodási helye van, vagy

iii. ingatlanvagyont érintő esetekben az ingatlan helye szerinti állam joga.

(3) Amennyiben a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogot az élettársak az (1) bekezdés értelmében nem érvényesíthetik harmadik féllel szemben, a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásainak harmadik féllel szembeni joghatása tekintetében:

a) azon állam joga irányadó, amelynek joga a házastárs és a harmadik fél közötti ügyletre alkalmazandó, vagy

b) ingatlanvagyont vagy nyilvántartásba vett vagyontárgyakat vagy jogokat érintő esetekben azon állam joga irányadó, amelyben az ingatlan található, illetve amelyben a vagyontárgyakat vagy jogokat nyilvántartásba vették.

29. cikk

Dologi jogok megfeleltetése

Ha egy személy a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi rendszerére alkalmazandó jog alapján őt megillető dologi jogra hivatkozik, azonban azon tagállam joga, ahol e jogra hivatkozik, nem ismeri a kérdéses dologi jogot, a szóban forgó jogot – szükség esetén és amennyire lehetséges – az említett állam jogában létező, hozzá legközelebb álló jognak kell megfeleltetni, figyelembe véve az adott dologi jog által megvalósítani kívánt célokat és érdekeket, valamint a hozzá fűződő joghatást.

30. cikk

Imperatív rendelkezések

(1) E rendelet alapján semmi nem korlátozhatja az eljáró bíróság szerinti ország joga által előírt imperatív rendelkezések alkalmazását.

(2) Az imperatív rendelkezések olyan rendelkezések, amelyek betartását minden tagállam a közérdek – mint például politikai, társadalmi vagy gazdasági rendjének megőrzése – szempontjából döntő fontosságúnak ítéli, és megköveteli a hatálya alá eső valamennyi tényállásra történő alkalmazását, függetlenül attól, hogy e rendelet a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait illetően mely jog alkalmazását írja elő.

31. cikk

Közrend

Bármely állam e rendelet értelmében alkalmazandó joga valamely rendelkezésének alkalmazása csak akkor tagadható meg, ha az alkalmazás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az eljáró bíróság államának közrendjével.

32. cikk

A vissza- és továbbutalás kizárása

Valamely állam e rendelet szerint alkalmazandó jogán az adott államban hatályban lévő jogszabályokat kell érteni, a nemzetközi magánjogi jogszabályok kizárásával.

33. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok – területközi kollízió

(1) Amennyiben az e rendelet által meghatározott jog olyan államé, amely több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásait illetően, akkor az adott állam belső kollíziós

szabályai határozzák meg azt a releváns területi egységet, amelynek jogszabályait alkalmazni kell.

(2) Ilyen belső kollíziós szabályok hiányában:

a) az alkalmazandó jognak az élettársak szokásos tartózkodási helyére hivatkozó rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyben az élettársak szokásos tartózkodási helye található;

b) az alkalmazandó jognak az élettársak állampolgárságára hivatkozó rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyhez az élettársakat a legszorosabb kapcsolat fűzi;

c) az alkalmazandó jognak az egyéb tényezőkre kapcsoló elvként hivatkozó egyéb rendelkezések szerinti meghatározásához az (1) bekezdésben említett állam jogára való hivatkozásokat azon területi egység jogára való hivatkozásként kell értelmezni, amelyben az adott tényező található.

34. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok – személyközi kollízió

Olyan állam esetében, amely a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tekintetében két vagy több, a személyek különböző kategóriáira alkalmazandó jogrendszerrel vagy szabályrendszerrel rendelkezik, az állam jogára való hivatkozásokat az adott állam hatályos szabályai által meghatározott jogrendszerre vagy szabályrendszerre való hivatkozásként kell értelmezni. Ilyen szabályok hiányában az a jogrendszer vagy szabályrendszer alkalmazandó, amelyhez az élettársakat a legszorosabb kapcsolat fűzi.

35. cikk

E rendelet alkalmazásának mellőzése belső kollízió esetén

Az a tagállam, amely több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásai tekintetében, nem köteles e rendeletet alkalmazni a kizárólag e területi egységek jogai között fennálló kollízió esetén.

IV. fejezet
A határozatok elismerése, végrehajthatósága és végrehajtása

36. cikk

Elismerés

(1) Az egyik tagállamban hozott határozatokat a többi tagállamban külön eljárás nélkül el kell ismerni.

(2) Az az érdekelt fél, aki egy jogvita elsődleges tárgyává egy határozat elismerését teszi, a 44–57. cikkben meghatározott eljárások keretében kérelmezheti a határozat elismerését.

(3) Amennyiben az egyik tagállam bíróságán folyó eljárás kimenetele az elismerés mint előkérdés eldöntésétől függ, az említett bíróság illetékes e kérdés eldöntésére.

37. cikk

Az elismerés megtagadásának indokai

A határozat nem ismerhető el, amennyiben:

a) az elismerés nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével (*ordre public*), amelyben az elismerést kérelmezik;

b) a határozatot az alperes távollétében hozták, amennyiben az eljárást megindító iratot vagy az azzal egyenértékű iratot nem kézbesítették az alperes részére megfelelő időben ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson, kivéve, ha az alperes elmulasztotta a határozatot megtámadó eljárás kezdeményezését, annak ellenére, hogy lehetősége lett volna rá;

c) összeegyeztethetetlen egy, az azonos felek közötti eljárásban abban a tagállamban hozott határozattal, amelyben az elismerést kérelmezik;

d) összeegyeztethetetlen egy másik tagállamban vagy harmadik államban, azonos jogalapból származó, azonos felek közötti eljárásban hozott korábbi határozattal, feltéve, hogy a korábbi határozat megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, amelyben az elismerést kérelmezik.

38. cikk

Alapjogok

A 37. cikk alkalmazásakor a bíróságoknak és a tagállamok egyéb illetékes hatóságainak tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogokat és elveket, különösen a Chartának a megkülönböztetés tilalmáról szóló 21. cikkét.

39. cikk

Az eredetileg eljáró bíróság joghatóságának felülvizsgálatára vonatkozó tilalom

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bíróságának joghatóságát nem lehet felülvizsgálni.

(2) A közrend (*ordre public*) tekintetében a 37. cikkben említett kritérium nem vonatkozik a 4–12. cikkben említett joghatósági szabályokra.

40. cikk

Az érdemi felülvizsgálat kizártsága

A valamely tagállamban hozott határozat érdemben semmilyen körülmények között sem vizsgálható felül.

41. cikk

Az elismerési eljárás felfüggesztése

Annak a tagállamnak a bírósága, amely előtt egy másik tagállamban hozott határozat elismerését kérelmezik, felfüggesztheti az eljárást, ha a határozat ellen rendes jogorvoslat iránti kérelmet nyújtottak be az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban.

42. cikk

Végrehajthatóság

A valamely tagállamban hozott és az adott államban végrehajtható határozat egy másik tagállamban is végrehajtható, amennyiben azt a 44–57. cikkben meghatározott eljárás keretében bármely érdekelt fél kérelmére ott végrehajthatóvá nyilvánították.

43. cikk

A lakóhely meghatározása

Annak megállapításához, hogy a 44–57. cikkben meghatározott eljárás céljából az adott fél rendelkezik-e lakóhellyel a végrehajtás helye szerinti tagállamban, az eljáró bíróság e tagállam belső jogát alkalmazza.

44. cikk

A tagállami bíróságok hatásköre és illetékessége

(1) A végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelmet a végrehajtás helye szerinti tagállam azon bíróságához vagy illetékes hatóságához kell benyújtani, amelyről az adott tagállam a 64.cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

(2) Az illetékességet annak a félnek a lakóhelye alapján határozzák meg, akivel szemben a végrehajtást kérték, vagy pedig a végrehajtás helye alapján.

45. cikk

Az eljárás

(1) A kérelem nyomán indult eljárásra a végrehajtás helye szerinti tagállam joga az irányadó.

(2) A kérelmező nem köteles a végrehajtás helye szerinti tagállamban sem postacímmel, sem meghatalmazott képviselővel rendelkezni.

(3) A kérelemhez a következő okiratokat kell csatolni:

a) a határozatnak a hitelessége megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatát;

b) az eredeti tagállam bírósága vagy illetékes hatósága által – a 67. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott – formanyomtatványon kiállított tanúsítványt, a 46. cikk sérelme nélkül.

46. cikk

A tanúsítvány bemutatásának elmulasztása

(1) Ha a 45. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványt nem mutatják be, a bíróság vagy az illetékes hatóság annak bemutatására határidőt szabhat, elfogadhat azzal egyenértékű okiratot, vagy, ha úgy véli, hogy elegendő információval rendelkezik, eltekinthet annak bemutatásától.

(2) A bíróság vagy az illetékes hatóság kérésére be kell mutatni az okiratok fordítását vagy átiratát. A fordítást a tagállamok valamelyikében fordítások készítésére jogosult személynek kell készítenie.

47. cikk

Végrehajthatóvá nyilvánítás

A határozatot a 45. cikk szerinti alaki követelmények teljesítését követően haladéktalanul – a 37. cikk szerinti felülvizsgálat nélkül – végrehajthatóvá kell nyilvánítani. Az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, az eljárásnak ebben a szakaszában a kérelemre észrevételt nem tehet.

48. cikk

Értesítés a végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozatról

1. A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozatot haladéktalanul a kérelmező tudomására kell hozni a végrehajtás helye szerinti tagállam joga által megállapított eljárás keretében.

2. A végrehajthatóvá nyilvánításról szóló határozatot kézbesíteni kell annak a félnek, aki ellen a végrehajtást kérték, a végrehajthatóvá nyilvánított határozattal együtt, amennyiben azt a fél részére még nem kézbesítették.

49. cikk

A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati kérelem

(1) A végrehajthatóvá nyilvánításra irányuló kérelem tárgyában hozott határozat ellen bármely fél jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

(2) A jogorvoslatot ahhoz a bírósághoz kell benyújtani, amelyről az érintett tagállam a 64. cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

(3) A jogorvoslati kérelmet a kontradiktórius eljárásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell elbírálni.

(4) Amennyiben az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, a kérelmező által benyújtott jogorvoslatot érintő eljárásban nem jelenik meg a jogorvoslat tárgyában eljáró bíróság előtt, a 16. cikket kell alkalmazni még abban az esetben is, ha az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, egyik tagállamban sem rendelkezik lakóhellyel.

(5) A végrehajthatóvá nyilvánítás elleni jogorvoslati kérelmet a végrehajthatóvá nyilvánításról szóló határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül kell benyújtani. Ha annak a félnek, akivel szemben a végrehajtást kérik, más tagállamban van a lakóhelye, mint ahol a végrehajthatóságot megállapították, a jogorvoslatra nyitva álló időtartam a személyes vagy a lakóhelyen történő kézbesítés időpontjától számított 60 nap. A határidő a távolságra tekintettel nem hosszabbítható meg.

50. cikk

A jogorvoslat tárgyában hozott határozat megtámadására vonatkozó eljárás

A jogorvoslat tárgyában hozott határozat kizárólag azon eljárás keretében támadható meg, amelyről az érintett tagállam a 64. cikk alapján a Bizottságot tájékoztatta.

51. cikk

A végrehajthatóvá nyilvánítás megtagadása vagy visszavonása

Az a bíróság, amelynél a 49. vagy 50. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, kizárólag a 37. cikkben meghatározott indokok egyike alapján utasíthatja el vagy vonhatja vissza a végrehajthatóságot megállapító határozatot. A bíróság késedelem nélkül határozatot hoz.

52. cikk

Az eljárás felfüggesztése

Az a bíróság, amelynél a 49. vagy 50. cikk alapján jogorvoslatot nyújtanak be, felfüggeszti az eljárást annak a félnek a kérelmére, akivel szemben a végrehajtást kérik, ha az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a határozat végrehajthatóságát jogorvoslati kérelem benyújtása miatt felfüggesztik.

53. cikk

Ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések

(1) Amennyiben a határozatot e fejezetnek megfelelően el kell ismerni, a kérelmező a végrehajtás helye szerinti tagállam jogának megfelelően, a 47. cikk szerinti végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül is minden esetben igénybe vehet ideiglenes intézkedéseket, beleértve a biztosítási intézkedéseket is.

(2) A végrehajthatóvá nyilvánítás jogszabály erejénél fogva feljogosít biztosítási intézkedések megtételére.

(3) A 49. cikk (5) bekezdése szerint a végrehajthatóság megállapítása elleni jogorvoslatra meghatározott időtartam alatt, az ilyen jogorvoslat elbírálásáig, végrehajtási intézkedés nem tehető, kivéve annak a félnek a vagyona elleni biztosítási intézkedést, aki ellen a végrehajtást kérték.

54. cikk

Részleges végrehajthatóság

(1) Amennyiben a határozatot több tárgyban hozták, és a végrehajthatóság nem állapítható meg valamennyi tárgy tekintetében, a bíróság vagy az illetékes hatóság azt egy vagy több tárgy tekintetében állapítja meg.

(2) A kérelmező a határozat egyes részeire korlátozva is kérelmezheti a végrehajthatóvá nyilvánítást.

55. cikk

Jogi segítségnyújtás

Az a kérelmező, aki az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban teljes vagy részleges jogi segítségnyújtásban vagy költségek és kiadások alóli mentességben részesült, a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás során jogosult a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján járó legkedvezőbb elbánásra a jogi segítségnyújtás vagy a költségek és kiadások alóli mentesség terén.

56. cikk

Biztosíték, óvadék vagy letét tilalma

A valamely tagállamban egy másik tagállamban hozott határozat elismerését, végrehajthatóvá nyilvánítását vagy végrehajtását kérelmező fél nem kötelezhető semmilyen biztosíték, óvadék vagy

letét – függetlenül annak elnevezésétől – megfizetésére azzal az indokkal, hogy külföldi állampolgár, vagy hogy nem rendelkezik lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel a végrehajtás helye szerinti tagállamban.

57. cikk
Díj- és illetékmentesség

A végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásban a végrehajtás helye szerinti tagállamban semmiféle, a tárgy értéke alapján kiszámított díj vagy illeték nem számítható fel.

V. fejezet
Közokirat és perbeli egyezség

58. cikk
A közokiratok elfogadása

(1) A valamely tagállamban kiállított közokirat ugyanolyan bizonyító erővel bír egy másik tagállamban, mint az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban, vagy az azzal a lehető legnagyobb mértékben hasonló bizonyító erővel bír, feltéve, hogy ez nem ellentétes nyilvánvalóan az érintett tagállam közrendjével (*ordre public*).

A közokiratot egy másik tagállamban felhasználni szándékozó személy kérheti a közokiratot az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban kiállító hatóságot, hogy töltse ki a 67. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványt, és ennek során azt is ismertesse, hogy milyen bizonyító erővel rendelkezik a közokirat az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban.

(2) A közokirat hitelessége kizárólag az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bíróságai előtti eljárás útján támadható meg, és arról az említett tagállam joga alapján kell dönteni. A megtámadott közokirat más tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg az illetékes bíróság előtt folyamatban van annak elbírálása.

(3) A közokiratban foglalt jogügyletekkel vagy jogviszonyokkal kapcsolatban kizárólag az e rendelet alapján joghatósággal rendelkező bíróságok előtt emelhető kifogás, és arról a III. fejezet értelmében alkalmazandó jog alapján kell dönteni. A megtámadott közokirat a vitatott kérdést illetően az eredeti eljárás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban mindaddig nem rendelkezik bizonyító erővel, amíg az illetékes bíróság előtt folyamatban van a kifogás elbírálása.

(4) Amennyiben egy tagállam bírósága előtt folyó eljárás kimenetele a bejegyzett élettársi kapcsolat vagyonjogi vonatkozásait érintő üggyel kapcsolatos közokiratban foglalt jogügyletekre vagy jogviszonyokra vonatkozó előkérdés eldöntésétől függ, az említett bíróság joghatósággal rendelkezik e kérdés eldöntésére.

59. cikk
A közokiratok végrehajthatósága

(1) Az eredeti tagállamban végrehajtható közokiratot valamely más tagállamban bármely érdekelt fél kérelmére végrehajthatóvá kell nyilvánítani a 44–57. cikkben meghatározott eljárás keretében.

(2) A 45. cikk (3) bekezdésének b) pontja alkalmazásában a közokiratot kiállító hatóság bármely érdekelt fél kérelmére a 67. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványon tanúsítványt állít ki.

(3) Az a bíróság, amely előtt a 49. vagy 50. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, a végrehajthatóvá nyilvánítást kizárólag abban az esetben tagadja meg vagy vonja vissza, ha a közokirat végrehajtása nyilvánvalóan ellentétes a végrehajtás helye szerinti tagállam közrendjével (*ordre public*).

60. cikk

A bírósági egyezségek végrehajthatósága

(1) Az eredeti tagállamban végrehajtható bírósági egyezséget valamely más tagállamban bármely érdekelt fél kérelmére végrehajthatóvá kell nyilvánítani a 44–57. cikkben meghatározott eljárás keretében.

(2) A 45. cikk (3) bekezdésének b) pontja alkalmazásában azon bíróság, amely az egyezséget jóváhagyta vagy amely előtt azt megkötötték, bármely érdekelt fél kérelmére a 67. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványon tanúsítványt állít ki.

(3) Az a bíróság, amely előtt a 49. vagy 50. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, a végrehajthatóvá nyilvánítást kizárólag abban az esetben tagadja meg vagy vonja vissza, ha a perbeli egyezség végrehajtása nyilvánvalóan ellentétes a végrehajtás helye szerinti tagállam közrendjével (*ordre public*).

VI. fejezet
Általános és záró rendelkezések

61. cikk

Hitelesítés és más hasonló alaki követelmények

Az e rendelet alapján valamely tagállamban kiállított okiratok tekintetében hitelesítésre vagy más hasonló alaki követelményre nincs szükség.

62. cikk

Kapcsolat a meglévő nemzetközi egyezményekkel

(1) A Szerződés 351. cikke szerinti tagállami kötelezettségek sérelme nélkül, ez a rendelet nem érinti azoknak a kétoldalú vagy többoldalú egyezményeknek az alkalmazását, amelyeknek e rendelet elfogadásakor egy vagy több tagállam a részes fele, és amelyek az e rendelet által szabályozott kérdésekre vonatkoznak.

(2) Az (1) bekezdés ellenére a tagállamok között ez a rendelet elsőbbséget élvez azokkal az egyezményekkel szemben, amelyek az e rendelet által szabályozott kérdésekre vonatkoznak, és amelyeknek a tagállamok részes felei.

63. cikk

A nyilvánosságra hozott információk

A tagállamok annak érdekében, hogy az információkat a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében nyilvánosságra hozzák, a Bizottság rendelkezésére bocsátják a bejegyzett élettársi kapcsolatok vagyonjogi vonatkozásaival kapcsolatos nemzeti jogszabályaik és eljárásaik rövid összefoglalóját, beleértve azt is, hogy milyen típusú hatóság rendelkezik hatáskörrel az ezekkel kapcsolatos ügyekben, valamint hogy melyek a 28. cikkben említett, harmadik személyekkel szembeni joghatások.

A tagállamok folyamatosan frissítik ezeket az információkat.

64. cikk

Az elérhetőségekkel és az eljárásokkal kapcsolatos információk

(1) A tagállamok …-ig[*] tájékoztatják a Bizottságot a következőkről:

a) a 44. cikk (1) bekezdésével összhangban benyújtott, végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelmek és az ilyen kérelmekkel kapcsolatos határozatok ellen a 49. cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtott jogorvoslati kérelmek elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok vagy hatóságok;

b) az 50. cikkben említett, a jogorvoslat tárgyában hozott határozat megtámadására vonatkozó eljárások;

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ezen információkat érintő minden későbbi változásról.

(2) A Bizottság az (1) bekezdéssel összhangban közölt információkat az (1) bekezdés a) pontjában említett bíróságok és hatóságok címe és elérhetőségei kivételével közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésnek megfelelően közölt valamennyi információt bármely megfelelő eszközön – elsősorban a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózaton – keresztül közzéteszi.

65. cikk

A 3. cikk (2) bekezdésében említett információkat tartalmazó jegyzék összeállítása és későbbi módosításai

(1) A Bizottság a tagállamoktól kapott értesítések alapján összeállítja a 3. cikk (2) bekezdésében említett egyéb hatóságok és jogi szakemberek jegyzékét.

(2) A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett jegyzékben szereplő információkban bekövetkezett későbbi változásokról. A Bizottság ennek megfelelően módosítja a jegyzéket.

(3) A Bizottság a jegyzéket és annak későbbi módosításait közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(4) A Bizottság az (1) és (2) bekezdéssel összhangban közölt valamennyi információt bármely egyéb megfelelő eszközön – elsősorban a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózaton – keresztül közzéteszi.

[*] OJ: please insert the date: 9 months before the date of application of this Regulation.

66. cikk

A 45. cikk (3) bekezdésének b) pontjában, valamint az 58., az 59. és a 60. cikkben említett tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározása és későbbi módosítása

A Bizottság végrehajtási aktusokat fogad el a 45. cikk (3) bekezdésének b) pontjában, valamint az 58., az 59. és a 60. cikkben említett tanúsítványok és formanyomtatványok meghatározása, illetve azok későbbi módosítása céljából. Ezeket a végrehajtási aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésben említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

67. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

68. cikk

Felülvizsgálati záradék

(1) A Bizottság legkésőbb e rendelet alkalmazási időpontja után nyolc évvel, majd azt követően ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rendelet alkalmazásáról. A jelentéshez szükség esetén a rendelet módosítására irányuló javaslatokat kell mellékelni.

(2) A Bizottság legkésőbb e rendelet alkalmazási időpontja után öt évvel jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rendelet 9. cikkének és 38. cikkének alkalmazásáról. A jelentésben elsősorban azt kell értékelni, hogy az említett két cikk mennyiben járult hozzá az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításához.

(3) E célból a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot e rendelet bíróságaik által történő alkalmazásáról.

69. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ezt a rendeletet kizárólag a rendelet alkalmazásának kezdőnapján vagy azt követően indított bírósági eljárásokra, az alaki követelményeknek megfelelően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra, valamint jóváhagyott vagy kötött perbeli egyezségekre kell alkalmazni, figyelemmel a (2) és (3) bekezdésre is.

(2) Ha azonban az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban e rendelet alkalmazásának megkezdése előtt megindították az eljárást, az ezen időpont után hozott határozatokat a IV. fejezettel összhangban el kell elismerni és végre kell hajtani, feltéve, hogy az alkalmazott joghatósági szabályok megfelelnek a II. fejezetben foglalt szabályoknak.

(3) A III. fejezet rendelkezéseit csak azon élettársakra kell alkalmazni, akik e rendelet alkalmazásának megkezdése után jegyeztették be élettársi kapcsolatukat, vagy jelölték ki a bejegyzett élettársi kapcsolatuk vagyonjogi vonatkozásaira alkalmazandó jogot**.**

70. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet …[30]-tól/-től kell alkalmazni, a 63. és a 64. cikk kivételével, amelyek ...[31]-tól/-től alkalmazandók, valamint a 65., a 66. és a 67. cikk kivételével, amelyek ...-tól/-től alkalmazandók.[32]

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően a részt vevő tagállamokban teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.
a Tanács részéről

az elnök

30 Két és fél évvel a hatálybalépése után.
31 Kilenc hónappal az alkalmazás megkezdése előtt.
32 Az e rendelet hatálybalépését követő nap.